Am vizitat şantierul oraşului nou dela Dunapentele, la câteva zeci de kilometri de Budapesta. El reflectă alături de elanul creator al muncitoilor constructori, frământările arhitecţilor şi urbaniştilor. Planul oraşului a fost schimbat, el a fost început prin şiruri monotone de locuinţe cu caracter modernist, apoi au urmat alte tipuri, iar acum se desvoltă după un plan care are preocupări de compoziţie a magistralelor, a centrului civic, a capetelor de perspectivă.

Muncitorii au cerut insistent ca oraşul lor să poarte numele lui Stalin, aşa că el se va numi Stalinvaroş. Arhitectul bulgar P. Tasev, în numele colectivului de proiectare al oraşului nou bulgar Dimitrovgrad, a chemat la întrecere pe Tibor Weiner, proiectantul Stalinvaroş-ului propunând ca delegaţia sovietică să aprecieze rezultatele.

In general, între arhitecţii de diferite naţiuni s'au stabilit relaţii tovărăşeşti, s'au discutat cu pasiune problemele specifice, frământând în egală măsură arhitectura ţărilor prietene. Toţi, Maghiari, Germani, Bulgari, Poloni, Români, ne-am înţeles în limba rusă, limba ţării din fruntea lagărului păcii.

Toate aceste discuţii mi-au permis să-mi fac o ideie generală asupra problemelor desvoltării arhitecturii noi în diferitele noastre ţări. Deşi în stadii diferite, structura profesională prezintă trăsături asemănătoare, tinzându-se către soluţionarea problemelor în sensul rezolvărilor sovietice.

Pretutindeni, pe măsură ce profilul profesional al arhitectului se defineşte conform necesităţilor creaţiei pe linia realismului socialist, arhitectura se construeşte ca o preocupare distinctă de celelalte profesiuni, se separă de inginerie sau de arte plastice. Peste tot se dă o atenţie crescândă cercetării şi păstrării monumentelor istorice. Nevoile teoretice ale arhitecturii nu pot fi rezolvate de oamenii din producţie. deaceea, R. D. Germană şi-a alcătuit o Academie de Arhitectură cu 5 Institute după exemplul sovietic, R. P. Bulgaria are un Institut de Arhitectură şi Urbanism pe lângă Academie, etc. Problema învăţământului superior de arhitectură, unul dintre cele mai complexe, se defineşte deasemenea ca o problemă distinctă. Faptul că în Noembrie curent, Academia de Arhitectură a U.R.S.S. şi-a consacrat cea de a X-a sesiune acestei probleme este semnificativ. Raportul principal, ţinut de Preşedintele Academiei de Arhitectură Mordvinov, a semnalat faptul că planurile de învăţământ ale Arhitecturii cad sub răspunderea a 4 Departamente de Stat şi a stabilit că aceste planuri să fie unificate, sub îndrumarea Academiei.

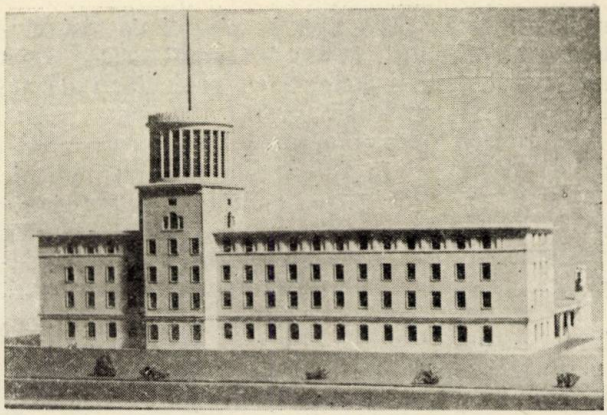

Clădirea principală a portului din Dunapentele, proiectant Arh. Gergelej Stefan (1951)

Dacă această problemă se rezolvă în U.R.S.S. de forul ştiinţific superior, cu toate că există unităţi de Stat pentru îndrumarea arhitecturii în Republicile Populare, îndrumarea arhitecturii este mai anevoioasă, căci Ministerele de Construcţie au un specific tehnic inginerese şi sunt preocupate, cum e şi firesc, în special de executarea lucrărilor. O serie de unităţi pentru îndrumarea proiectării de arhitectură apar, sub forme diferite, în aparatele de Stat respective.

Complexitatea producţiei de construcţii, prin care proiectul de arhitectură se realizează, legăturile şi importanţa creaţiei de arhitectură, ca factor însemnat al culturii naţionale, ridicând probleme ideologice dificile, legătura cu istoria culturii naţionale trecute, reconsiderarea valorilor din trecut, studiul şi conservarea monumentelor istorice, bază de inspiraţie pentru arhitectura nouă, toate acestea depind de foarte multe sectoare ale aparatului de Stat.

Deaceea, Partidul întervine trasând linia desvoltării arhitecturii, trasând măsurile organizatorice necesare. Acest proces s'a petrecut în U.R.S S. în 1932—35, când problema a fost analizată de C.C. al P.C. (b), de o serie de aspecte ocupându-se personal tovarăşul Stalin (de ex., planul de sistematizare a Moscovei).

In ultima zi a vizitei la Budapesta, am vizitat Facultatea de Arhitectură, Institutul de proiectare a clădirilor din Budapesta şi anume

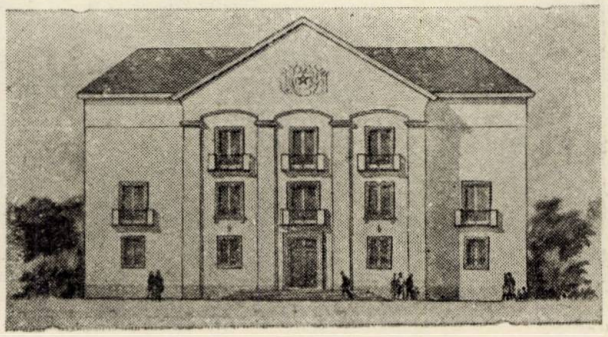

Casa Partidului din noul oraş Dunapentele

sectorul ce se preocupă de planul de sistematizare al oraşului. M'am informat deasemenea asupra structurii generale a proiectării de arhitectură şi urbanism în R.P.U.

In general, proiectarea este bine organizată, existând numai în Budapesta 6 mari institute de locuinţe, de construcţii publice, de construcţii industriale, de construcţii rurale, pentru clădirile şi planul de sistematizare al Budapestei, pentru măsurarea mecanică a solului.

Deasemenea există 5—6 unităţi de proiectare în oraşele mari din provincie, cu filiale în centrele mai mici. Fiecare din aceste institute are un profil propriu, bine definit, şi toate sunt coordonate printr'o unitate specială a Ministerului Construcţiilor.

O secţie specială, pentru proiectarea restaurării monumentelor istorice, cu circa 70 salariaţi, funcţionează pe lângă Institutul de proiectare a construcţiilor publice. Există unităţi specializate de execuţie pentru efectuarea restaurărilor, cu muncitori de înaltă calificare. Ei sunt salarizaţi după un sistem special, diferit, de acord, fiind vorba de lucrări deosebit de migăloase.

La Facultatea de Arhitectură, am văzut între altele cabinetul de istoria arhitecturii, cu 5—6 săli mari, cu planşete şi birouri ale traducătorilor, cu o sală de proiectare a diapozitivelor (în număr de circa 80 000), cu o bibliotecă de specialitate; se lucra la pregătirea noului curs de istoria arhitecturii.

In general unităţile din sectorul arhitecturii sunt bine organizate şi echipate cu cadre numeroase şi cu experienţă.

In urma acestui Congres, lămurind cauzele rămânerii în urmă a sectorului ideologic şi trasând arhitecţilor calea de urmat, s'au asigurat condiţii sigure desvoltării arhitecturii maghiare pe linia largă a metodei realismului socialist, linie pe care a mers şi a crescut marea arhitectură sovietică.

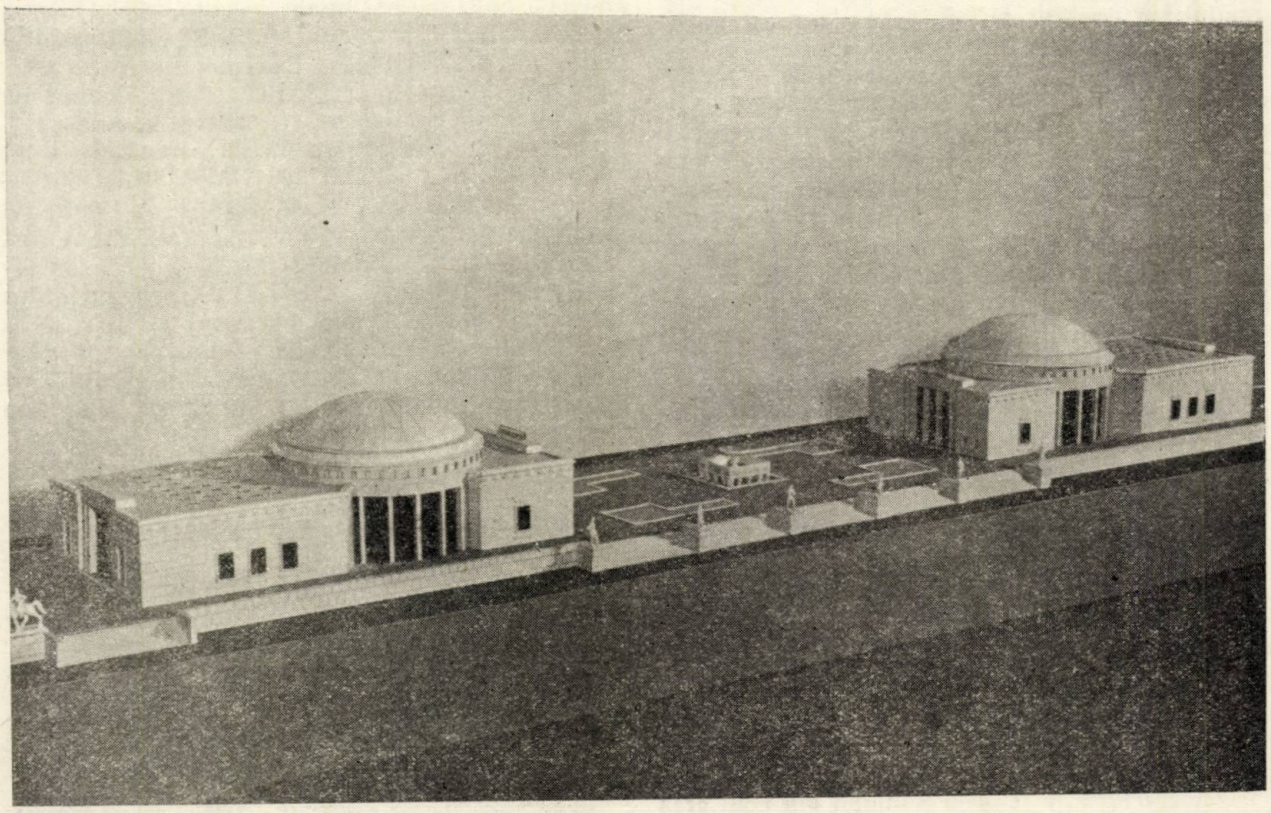

Staţia de metrou „Stadion", proiectant Nyire Stefan (1951)

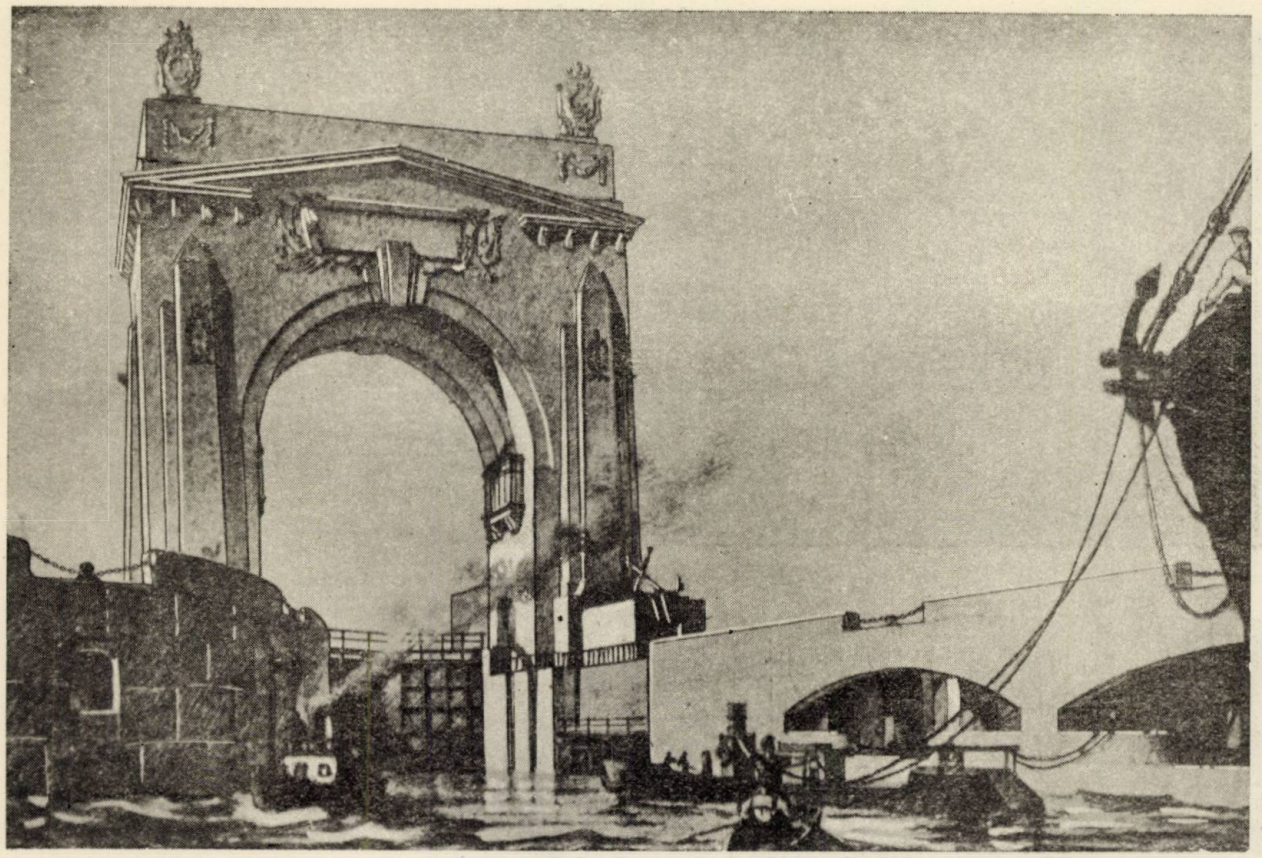

Arcul ecluzei Nr. 1, la intrarea canalului dinspre Volga

ARHITECTURA CANALULUI VOLGA-DON*)

Arh. **RAFAEL IACUBOV**

In creaţiile arhitecturii sovietice îşi găseşte întruchipare grija pentru satisfacerea, din toate punctele de vedere, a necesităţilor maselor largi ale poporului. Operele de arhitectură sovietică sunt dovada vizibilă a unităţii dintre scopurile practice şi artistice. Ele dovedesc că în ţara sovietelor, a dispărut pentru totdeauna hotarul artificial dintre construcţiile utilitare şi aşa zisa „arhitectură pură".

Construcţiile arhitectonice din U.R.S.S., fie că sunt staţii ale metropolitanului din Moscova, fie că sunt case de locuit sau cluburi, sunt chemate să creeze pentru cei ce muncesc, un confort total şi în acelaş timp să le dea o mulţumire estetică, oglindind în forme arhitectonice, artistice, sentimente şi idei apropiate poporului.

Pornind dela aceste premise colectivul arhitecţilor sovietici, care lucrează sub conducerea academicianului-arhitect L. Poleacov, laureat al Premiului Stalin, a procedat la soluţionarea sarcinii de onoare, de a crea arhitectura canalului Volga-Don. Ca punct de plecare pentru arhitecţi a servit dorinţa de a oglindi, în arhitectura canalului, una din construcţiile măreţe ale epocii staliniste, forţa şi măreţia ţării socialismului, dragostea de pace a poporului ei, caracterul grandios al planului stalinist de transformare a naturii.

La intrarea în Canalul Volga-Don dinspre fluviul Volga, pe malul drept, înalt, al fluviului, se va ridica un soclu puternic de granit. Pe el se va aşeza statuia din bronz a înţeleptului inspirator al construcţiilor comunismului, stegarul păcii — Iosif Vissarionovici Stalin. Înălţimea statuii este de 22 m.

In jurul monumentului, a cărui înălţime totală, împreună cu soclul, cu accesele şi scările de granit, va fi de 60 m., se va amenaja un parc cu 2000 de copaci mari. Printre copaci se vor răsădi straturi de flori.

Intrând în canal, în drumul lor spre Don,

*) Colectivul de proiectare format din: arh. L. Poliacov, arh. F. Topunov, arh. R. Iacubov, arh. S. Biriucov, arh. A. Kovalev, arh. A. Rocegov, arh. M. Pancov, arh. S. Demîdov, arh. G. Boris, arh. B. Musatov şi arh. G. Vasîliev.

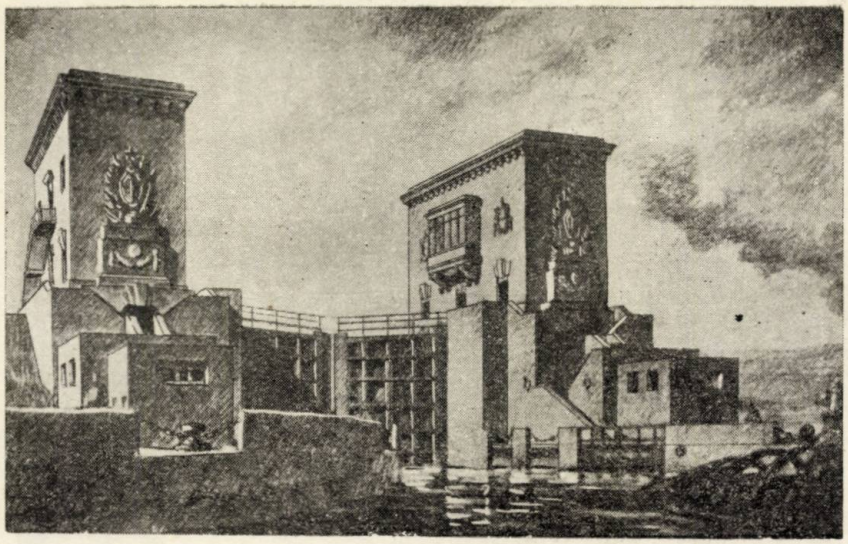

Ecluza Nr. 8

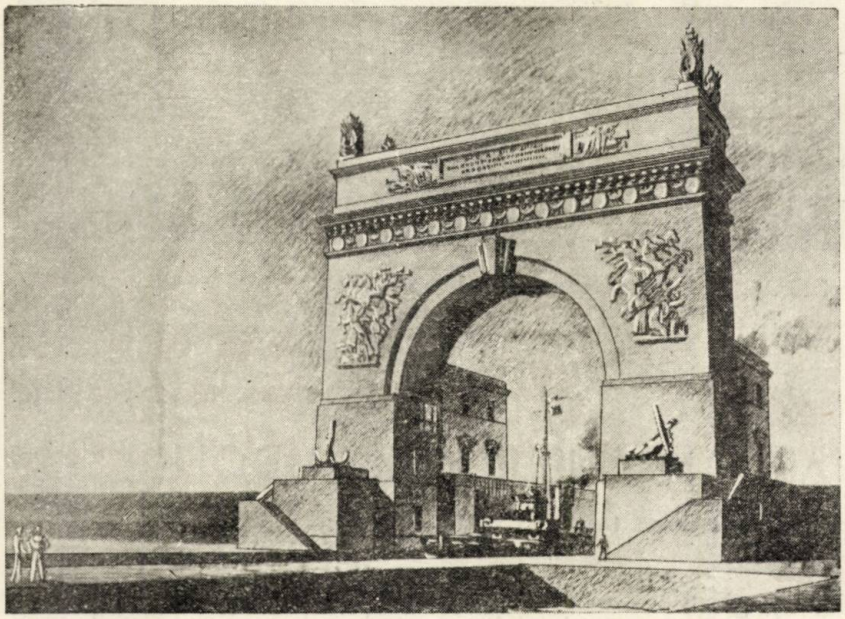

Arcul ecluzei Nr. 13, la intrarea canalului dinspre Don

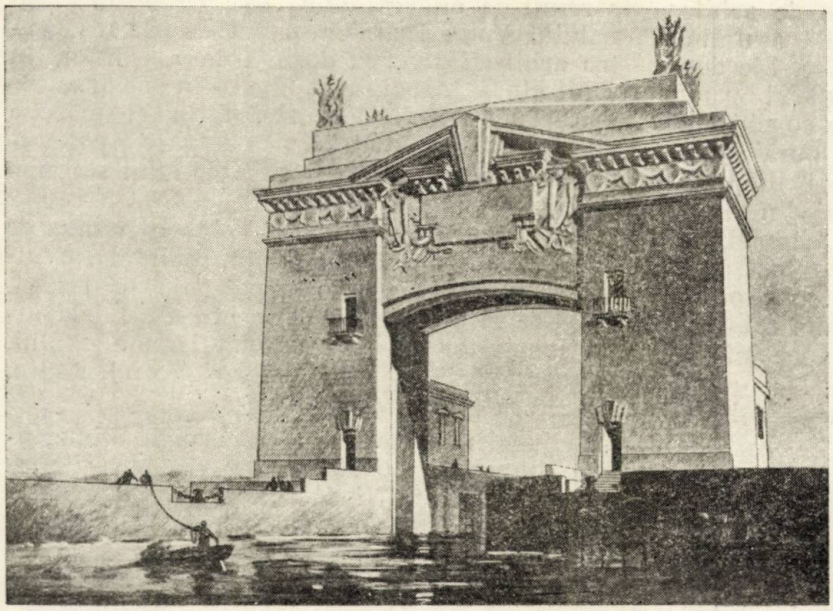

Arcul ecluzei Nr. 14 a nodului hidraulic din Timleanski

vapoarele vor întâlni ecluzele intermediare, un fel de trepte originale prin care se vor ridica la o înălţime de aproape 90 de metri. Arhitectura fiecărei ecluze este severă şi majestuoasă.

Partea centrală a arhitecturii primei ecluze (socotind dela fluviul Volga) va fi un arc de triumf, decorat cu sculpturi şi basoreliefuri, consacrate victoriilor muncii şi victoriilor militare ale poporului sovietic. Lângă arcul de triumf se vor ridica statui ale muncitorilor, colhoznicilor, oamenilor de seamă din viaţa culturală şi a ostaşilor. Malurile de lângă ecluză se vor îmbrăca în beton alb şi piatră de culoare deschisă. Turnurile arcului de triumf vor folosi pentru aşezarea biurourilor Administraţiei ecluzei. In faţa intrării în canal se amenajează locuri de acostare pentru vasele, care îşi aşteaptă rândul spre a trece porţile ecluzei nr. 1.

De arhitectura ecluzei, soluţionată ca şi toată arhitectura canalului, în tradiţiile arhitecturii clasice ruse, va fi legată în mod organic şi arhitectura unui orăşel din apropiere, unde vor locui salariaţii Administraţiei Canalului. Călătorii de pe vapoare vor vedea un orăşel frumos cu case de trei-patru caturi înconjurat de grădini şi parcuri. Tot aici se vor ridica clădirile înalte, svelte, ale Administraţiei canalului şi ale unui mare club.

Toate ecluzele următoare ale canalului vor fi înfrumuseţate cu turnuri, pilaştri, colonade de culori luminoase deschise, parapete masive, scări de granit, balcoane uşoare, ajurate.

Pe malurile canalului, cu placaj de plăci din piatră albă şi pe construcţiile ecluzelor, se vor aşeza pretutindeni sculpturi, care povestesc despre realizările paşnice ale poporului sovietic în toate domeniile vieţii. Cei mai mari sculptori sovietici: Muhina, Momski, Vucetici şi alţii lucrează chiar în momentul de faţă la operele ce vor decora traseul canalului şi îi vor da o frumuseţe măreaţă.

Dela ecluza nr. 9 până la ecluza nr. 10 canalul Volga-Don trece printr'un debleu adânc. Malurile înalte vor fi îmbrăcate în piatră albă, iar pe porţiuni de 10-20 m vor fi plantaţii de gazoane şi flori, astfel încât vor încânta privirile călătorilor.

Ecluza nr. 10, care închide un debleu adânc, este aşezată la nivelul bazinului de retenţie Varvarovschi. Deasupra apei se vor ridica două turnuri înalte ale ecluzelor, care vor avea în partea de sus o colonadă masivă de porticuri. La poalele turnurilor se vor aşeza ancore grele, simbolul navigaţiei.

Dela temeliile turnurilor spre parapetele de granit vor duce treptele de piatră ale scărilor.

Ecluzele nr. 11 şi 12 vor fi îmbrăcate în piatră calcară albă. Conturate de bogate plantaţii verzi şi de turnurile albe ale farurilor, aceste ecluze vor prezenta construcţii estetice şi elegante. De aci nu este departe intrarea în fluviul Don. In acest loc canalul are două diguri, care ies în marea Ţimleanski. Pe ele se vor amenaja alei grandioase de cinci kilometri, care par că duc la ecluza nr. 13. Menţionăm că se acordă o atenţie deosebită plantaţiilor canalului. Dealungul terenului se vor planta peste 22 milioane de arbori şi arbuşti.

Ecluza nr. 13, care este poarta canalului din partea Donului, este proiectată ca şi ecluza nr. 1 sub formă de arc de triumf. Sculpturile şi basoreliefurile ce-l împodobesc vor povesti despre victoria istorică a poporului sovietic şi a forţelor lui armate în stepele dela Stalingrad, victorie care s'a încununat cu împresurarea şi desfiinţarea unei armate fasciste de 330 000 oameni. Arcul ecluzei va străluci prin albeaţa pietrei de placaj; sever şi simplu, el va încheia construcţiile drumului de apă Volga-Don. Ca un ansamblu întreg, împreună cu canalul Volga-Don, este soluţionată şi arhitectura nodului hidraulic Ţimleanski. Toate construcţiile nodului hidraulic, digul lui, lung de 13,5 km, centrala hidroelectrică şi ecluzele sunt soluţionate deasemenea monumental şi simplu. Arhitecţii au trebuit să găsească proporţia justă a elementelor arhitectonice ale marilor construcţii dela centrala hidroelectrică, întrucât ele vor fi văzute de departe şi de aproape dela ferestrele vagoanelor trenurilor de călători şi de pe şoseaua ce trece alături de canal.

Nodul hidraulic Ţimleanschi se termină cu ecluzele nr. 14 şi 15.

Ca şi ecluzele de intrare, ele sunt soluţionate în forma unor arcuri de triumf. Pe turnurile ecluzei nr. 15 se vor aşeza sculpturi ce reprezintă grupuri de cazaci pe cai în galop. Aceste sculpturi vor aminti că drumul de apă trece în acest loc printr'o regiune unde trăiesc cazacii sovietici.

Construcţia drumului de apă Volga—Don se apropie de sfârşit. Nu este departe ziua, când pe canal vor pluti vapoare rapide de călători şi vor trece caravane lungi de vase cu cărbune, cherestea şi ţiţeiu.

Vasele îşi vor urma drumul printre construcţii măreţe, ridicate pentru a dura secole întregi. Incă odată, popoarele din toate ţările se vor convinge că oamenii sovietici nu vor război, că executând măreţele construcţii hidrotehnice, care transformă natura, ei îşi manifestă năzuinţele pentru o viaţă paşnică şi fericită, pentru prietenie cu toate popoarele de pe globul pământesc.

INSTITUTUL DE CERCETĂRI ȘI INCERCĂRI DE MATERIALE DE CONSTRUCȚII

Arh. I. GIURGEA

In seria înfăptuirilor din R.P.R., în domeniul construcțiilor, poate fi citată proiectarea integrală și execuția în parte a Institutului de Cercetări și Incercări de materiale de construcții al Ministerului Construcțiilor și al Materialelor de Construcții. Prin această înfăptuire, Ministerul, ghidat de bogata experiență a Marei țări a socialismului, U.R.S.S., realizează un important progres în găsirea, utilizarea și perfecționarea metodelor de muncă, cu ajutorul cărora să se poată obține importante economii de materiale de construcție, de mână de lucru și de timp, ducând la o mărire a productivității muncii și, deci, la îndeplinirea înainte de termen a Planului nostru de Stat.

Complexul Institutului de Cercetări și Incercări în construcții urmează să adăpostească laboratoarele, halele stațiunii pilot de prefabricate și atelierele necesare pentru cercetările și încercările legate de folosirea rațională a materialelor de construcție existente și înlocuitoare, tehnologia avansată a producției de materiale de construcție și, în deosebi, a elementelor prefabricate, problemele de organizare a șantierelor și de mecanizare a lucrărilor de construcție.

Această lucrare a fost proiectată de un colectiv al Institutului de Proiectare a Construcțiilor (I.P.C.). Complexul proiectat se compune dintr'un ansamblu de pavilioane grupate în așa fel încât să se satisfacă cât mai bine desfășurarea procesului tehnologic specific unui astfel de Institut.

Astfel complexul cuprinde: un grup al laboratoarelor de cercetări și încercări în betoane și montare, bitumuri, asfalturi și materiale izolatoare: lemn, metale și piatră; un grup al halelor de cercetări și încercări de elemente de construcție prefabricate; atelierele mecanice și de tâmplărie pentru confecționarea de prototipuri și încercarea acestora; un grup al magaziilor de materiale și în fine, grupul administrativ și clădirile cu caracter social.

Privind planul de situație, ne dăm seama că avem de aface cu o compoziție simetrică, echilibrată pe un ax de simetrie NS. Intrarea se face printr'o curte de primire plasată în axul compoziției, curte încadrată de pavilionul administrației (parter cu două etaje), care formează cap de perspectivă, de pavilionul cantinei, iar de cealaltă parte, de pavilionul de locuințe și de garaje. Pavilionul administrației cuprinde birourile administrației propriuzise, o sală de conferințe, o sală de expoziție-muzeu, o bibliotecă tehnică cu anexe, un club.

Circulația materialelor și a personalului e rezolvată bine și se face lesnicios, schema de circulație prezentându-se clară, fără puncte de încrucișare sau alte complicații.

Accesul personalului se face printr'o singură intrare, permițând trecerea funcționarilor și a unei părți a cercetătorilor și inginerilor proiectanți spre pavilionul central, intrarea cercetătorilor și tehnicienilor spre laboratoare și intrarea lucrătorilor și tehnicienilor spre hale și ateliere.

Un coridor lung leagă laboratoarele între

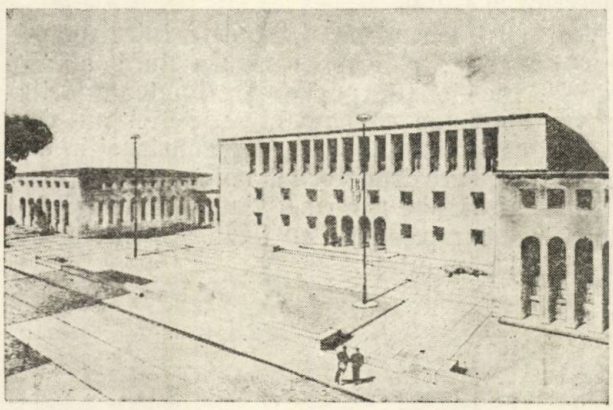

Fig. 1. Fațada spre stradă

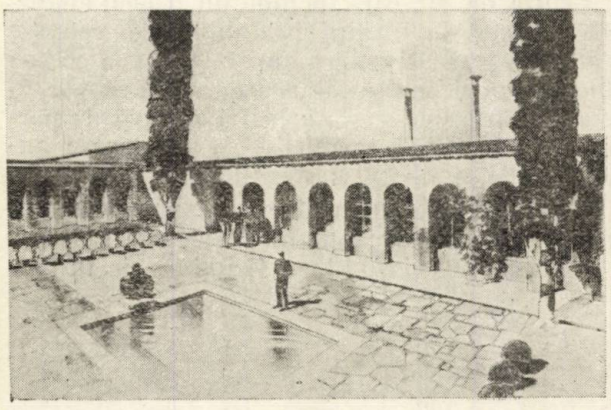

Fig. 2. Curtea interioară

ele, formând în acelaşi timp un tampon împotriva sgomotului ce s'ar produce eventual în halele de încercări şi în ateliere.

Luminarea coridoarelor se face atât prin capete cât şi prin supralumini aşezate în întreaga lor lungime, iar ventilarea este asigurată prin dispozitive de aerisire plasate în plafonul acestor coridoare. Cum pavilioanele laboratoarelor au numai parter, ventilarea prin acest sistem se poate face în bune condiţiuni.

Cu privire la problemele de construcţie este de remarcat faptul utilizării pe scară tot mai întinsă a pieselor prefabricate, ca întreaga tâmplărie exterioară a halelor şi atelierelor precum şi piesele acoperişului, care fapt împreună şi cu utilizarea câtorva metode avansate de construcţie, au permis scurtarea simţitoare a timpului de execuţie.

Din punct de vedere constructiv, s'a adoptat la întregul complex sistemul modular pe o tramă generală de 2,50 m. Din punct de vedere al rezistenţei, toate clădirile sunt concepute pe principiul zidurilor portante fără stâlpi de beton armat, iar învelitorile halelor şi uzinei din arce de lemn cu tiranţi metalici între 15—20 m deschidere.

Lumina este realizată prin ferestre laterale înalte de beton, prefabricate, prevăzute cu dispozitive de ventilare, precum şi o serie de luminatoare aşezate pe două rânduri în interspaţiul dintre arcele susţinătoare ale învelitorii.

Izolarea termică s'a obţinut printr'un rând de stabilit aşezat peste astereală, precum şi un strat de aer izolat în partea de jos cu scândură fălţuită. Intreaga lemnărie a şarpantei a fost ignifugată.

In ceea ce priveşte problemele de plastică arhitecturală, cu toate că ansamblul, în întregimea lui, prezintă o compoziţie bine închegată şi tot atât de bine echilibrată cu jocuri de volume fericit rezolvate, totuşi se face simţită o lipsă de preocupare faţă de plastica de detaliu, tradusă prin neglijarea utilizării elementelor cu caracter naţional, neglijarea utilizării vocabularului decorativ specific al arhitecturii româneşti (cu toate că este vorba de o construcţie cu caracter oarecum industrial), care plasate pe o compoziţie atât de bine rezolvată din punct de vedere al plasticei cât şi al aceluia al concepţiei planimetrice, ar fi putut da naştere la un ansamblu arhitectural de valoare deosebită. Această lipsă va putea fi remediată în parte prin tratarea faţadelor grupului de intrare, care urmează să fie clădite ulterior.

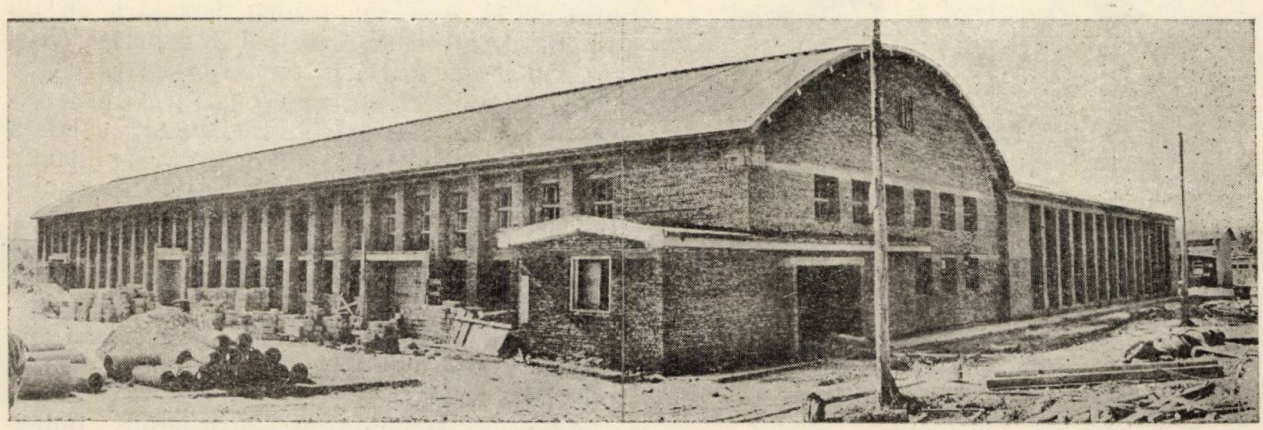

Fig. 3. Clădirea halelor de încercări

CONSTRUCȚIILE LAMELARE IN ARHITECTURA INDUSTRIALĂ

Ing. **N. GANE** și Arh. **Z. SOLOMON**

Sistemul de construcții lamelare ocupă, în arhitectura industrială dela noi, un loc mult mai redus decât acela la care ar avea dreptul, în baza multiplelor avantaje pe care le prezintă. Această lipsă de utilizare se datorează faptului că sistemul lamelar diferă de metodele obișnuite de calcul și de execuție în lemn, de unde și necesitatea unui efort mai stăruitor pentru a învinge unele rutine. Acest lucru este cu atât mai necesar astăzi, când se cere o economisire maximă a lemnului în construcții, printr'o folosire cât mai rațională. Analiza avantajelor construcțiilor lamelare arată că acest efort este pe deplin compensat.

In domeniul construcțiilor industriale se pune un interes din ce în ce mai accentuat, pe posibilitățile de prefabricare a elementelor de construcție, în vederea trecerii sistemului constructiv dela producția meșteșugărească la producția industrială. Din acest punct de vedere, construcțiile lamelare reprezintă o tipizare și o prefabricare, pe cât de completă pe atât de simplă: un singur tip de lamelă și un singur tip de bulon formează întregul sistem constructiv în câmp, la care se adaugă doar piesele puțin diferite pentru coamă, dacă e cazul, sau dela bază (fig. 1).

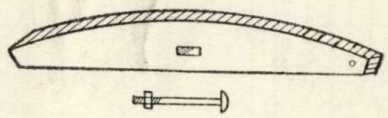

Fig. 1. Lamela și bulonul

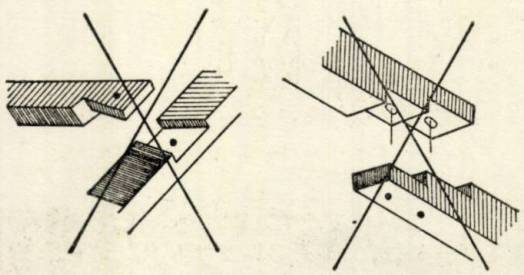

Fig. 2. Imbinări în lemn

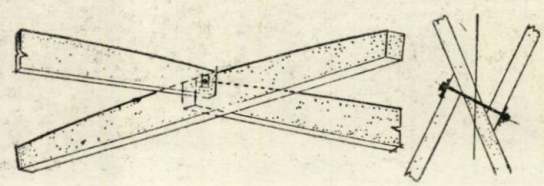

Fig. 3. Imbinarea lamelelor

Aceste elemente prefabricate se montează la loc cu o deosebită ușurință, fără aparate de ridicat și fără manevrări greoaie. Nefiind vorba de îmbinări complicate, de înnădiri sau cepuri, așa cum se întâlnesc deobicei chiar la cele mai simple construcții din lemn (fig. 2) ci de o simplă asamblare de piese asemenea și de dimensiuni reduse, aceasta se face cu ușurință și repeziciune, folosind personal calificat în proporție foarte redusă față de cel necalificat.

Deasemenea, execuția pe șantier nu mai cere trasări la mărime naturală, așa cum se face pentru execuția șarpantelor în general (fig. 3).

Unul din desavantajele construcțiilor din beton armat monolit este faptul că ele nu pot fi aproape deloc modificate sau refăcute. Adesea, însă, „uzajul moral" al clădirilor industriale este mai rapid decât cel fizic. Construcțiile devin necorespunzătoare din punct de vedere tehnologic, datorită evoluției tehnice rapide, adesea cu mult înainte de degradarea lor materială. De aci nevoia de a demonta, schimba și remonta construcțiile industriale, după cerințele tehnologice.

Acest lucru se poate face fără niciun fel de pierderi la construcțiile lamelare. Demontarea și remontarea se face cu aceeași ușurință cu care s'a făcut și montarea, pierderile se reduc aproape la zero; iar pentru deplasări, cu un singur vagon de 15 t, se pot transporta circa 3000 m² de acoperiș în sistem lamelar.

Cantitatea de lemn folosit la m² de acoperiș în sistem lamelar este de circa 0,025 m³ față de 0,04—0,08 și mai mult m³, întrebuințat la celelalte sisteme cunoscute. Costul lemnului folosit este deasemenea mai mic, prin aceea că se cere lemn de dimensiuni reduse (1—2 m), scânduri sau dulapi, fără a necesita grinzi ecarisate etc.

Prețul de cost al construcțiilor lamelare este pentru aceste motive mult mai redus decât al celorlalte sisteme.

Adesea se întâlnesc în construcțiile industriale cazuri, când transformări mai mult sau

mai puţin importante sunt cerute, fără însă a opri sau stânjeni mersul producţiei.

Construcţiile lamelare pot fi folosite în astfel de cazuri cu mult succes. Datorită lipsei oricăror elemente de susţinere sau sprijin, construcţia lamelară poate îmbrăca pe din afară, după caz, fie întreaga clădire, fie numai acoperişul şi când este complet gata, construcţia veche poate fi înlăturată în cel mai scurt timp (fig. 4).

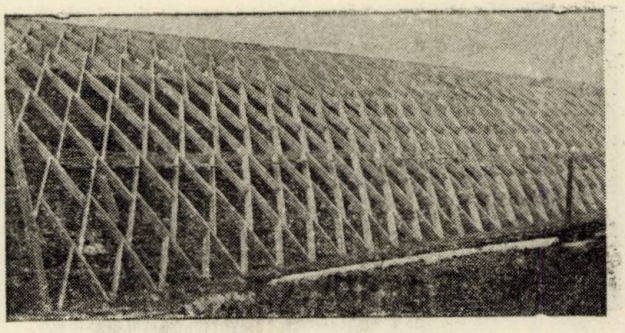

Fig. 4. Construcţii lamelare executate peste un acoperiş existent

★

Domeniul de aplicare al sistemului lamelar este foarte variat. El poate fi folosit atât la construcţiile industriale propriu-zise, cât şi la clădirile anexe, spre exemplu la clădiri sociale sau la clădiri de locuinţe muncitoreşti.

In ceeace priveşte izolarea termică, aceasta se poate obţine foarte simplu prin căptuşirea pe dedesubt a construcţiei lamelare cu scânduri. Spaţiul închis între astereală deasupra şi căptuşala dedesubt, formează o foarte bună izolare. In cazul când se cere o izolare specială, în acest spaţiu se poate include un izolant termic oarecare, stabilit, vată de sticlă, etc.

Panta acoperişului poate fi repede, având învelitoare din ţiglă montată pe şipci, după cum poate fi şi o pantă cu înclinare mică, acoperită cu carton asfaltat sau tablă (fig. 5)

Pot fi adaptate diferite streaşini, care să facă legătura cu jghiabul.

In reţeaua de lamele astfel construită se pot practica ferestre prin scoaterea unor lamele. Aceste deschideri se pot lăsa atât în pereţii verticali ai construcţiei lamelare, cât şi în acoperişurile pe care se montează luminatoarele. In ambele cazuri, suprimarea unor lamele, întreruperea continuităţii câmpului, cere anumite întăriri suplimentare (fig. 6). In halele industriale, luminatoarele se pot monta şi fără a întrerupe reţeaua de lamele, ci numai lăsându-le neînvelite şi montând apoi luminatoarele. Dimensiunile mici ale lamelelor şi distanţele mici dintre ele, permit pătrunderea unei lumini difuze, fără umbre puternice, care să dăuneze lucrului în industrii (fig. 7 şi 8).

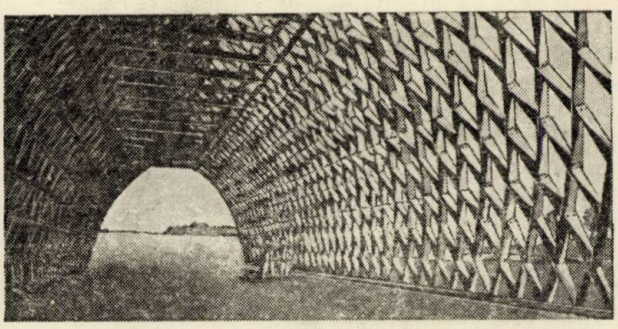

Fig. 5. Construcţie lamelară ogivală fără tiranţi

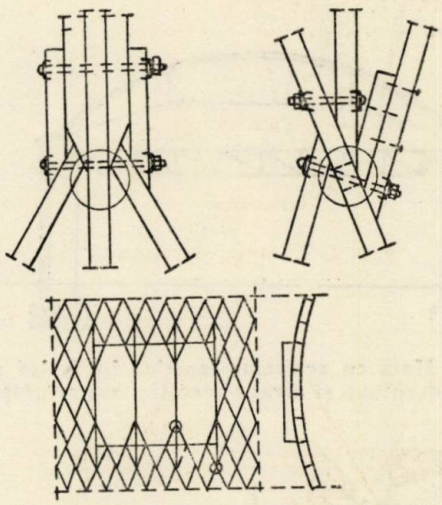

Fig. 6. Ferestre în acoperiş lamelar

In domeniul construcţiilor industriale auxiliare, construcţiile lamelare au o aplicaţie importantă în execuţia diverselor tipuri de magazii pentru materii prime, semifabricate sau finite.

Ele pot forma fie numai acoperişul montat pe stâlpi şi având tiranţi metalici pentru preluarea împingerilor, fie întreaga construcţie a magaziei.

In ambele cazuri, aceste magazii oferă un procent maxim de volum util raportat la volumul construit, ajungând în unele cazuri la 100%.

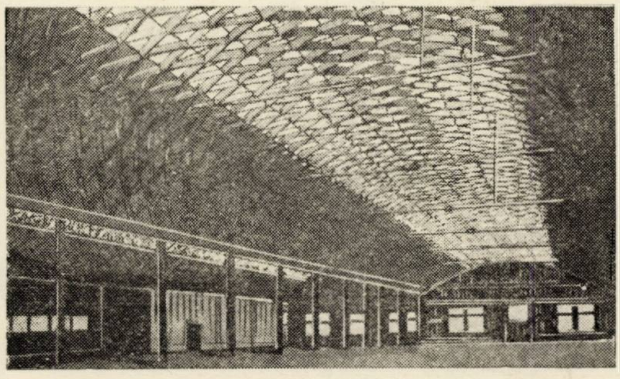

Fig. 7. Luminator într'o hală cu acoperiş de lamele

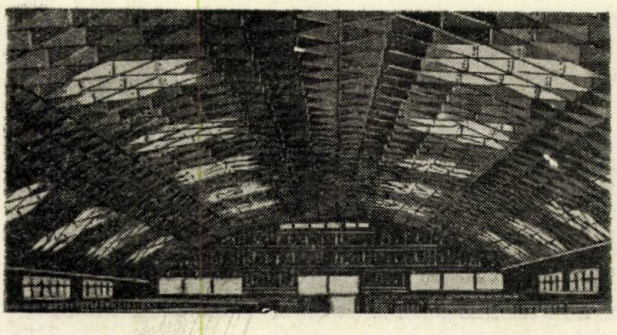

Fig. 8. Luminator discontinuu într'un plafon cu lamele

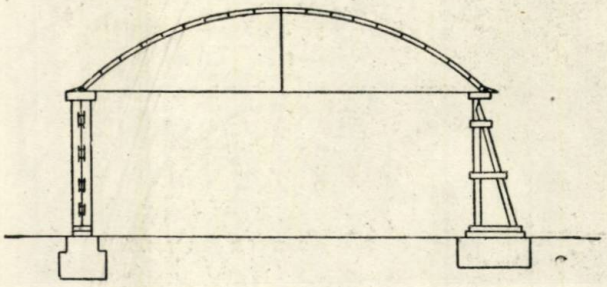

Fig. 9. Hală industrială cu o singură deschidere şi acoperiş lamelar

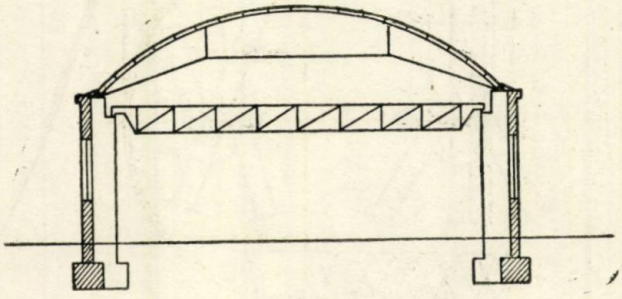

Fig. 10. Hală cu acoperiş lamelar în boltă plată cu pod rulant şi tirant metalic supraînălţat

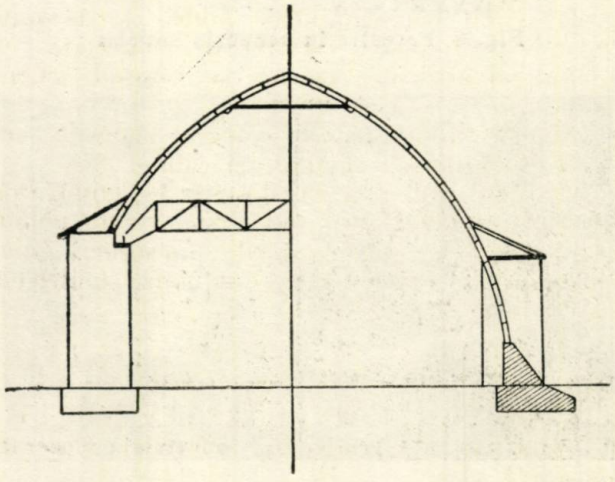

Fig. 11. Hală industrială cu sau fără pod rulant, acoperiş lamelar în ogiva fără tiranţi

Cu privire la halele industriale propriu-zise, posibilităţile sunt destul de variate. Cele mai simple construcţii ar fi halele cu o singură deschidere cu stâlpi de susţinere şi boltă plată din lamele cu tirant metalic, cu sau fără luminator (fig. 9).

Dacă stâlpii de susţinere sunt dimensionaţi în consecinţă, hala poate avea şi pod rulant, în care caz tiranţii metalici sunt supraînălţaţi pentru a permite înscrierea gabaritului podului conform standardelor respective (fig. 10).

Dacă stâlpii de susţinere sunt astfel construiţi încât să preia împingerile, tirantul poate dispare. In intervalul format de aceşti stâlpi se pot plasa birouri de producţie, vestiare, grupuri sanitare, etc (fig. 11).

Deasemenea, tirantul poate dispare dacă acoperişul nu are forma unei bolte plate, ci este construit spre exemplu în ogivă, adică acolo unde se cere înălţime interioară mare.

Construcţiile lamelare pot fi aplicate şi la hale cu mai multe deschideri identice (fig. 12) sau cu mai multe deschideri diferite (fig. 13), cu scurgeri interioare sau exterioare (fig. 14). Deasemenea ele îşi găsesc o aplicare importantă în executarea acoperişurilor tip Shed.

Sistemul lamelar poate fi folosit şi la acoperirea unor suprafeţe neregulate. Un exemplu interesant este acoperirea unei hale cu deschidere inegală (tronconică). Acoperişul realizat a căpătat forma ogivală la partea îngustă şi arc de cerc la partea lărgită, nivelul streaşinii rămânând orizontal (fig. 15).

Se înţelege că, în afară de bolţi în arc de

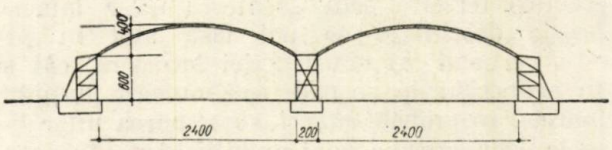

Fig. 12. Hală industrială cu două deschideri identice, bolţi plate lamelare fără tiranţi, scurgeri interioare

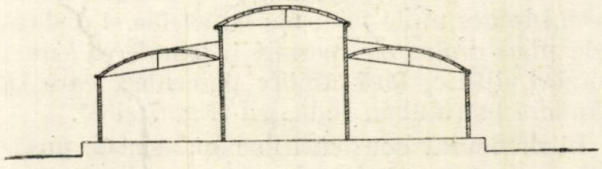

Fig. 13. Hală industrială cu trei deschideri, acoperiş lamelar, scurgeri exterioare

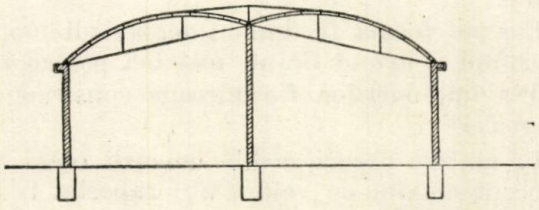

Fig. 14. Hală industrială cu două deschideri, acoperiş lamelar, scurgeri exterioare

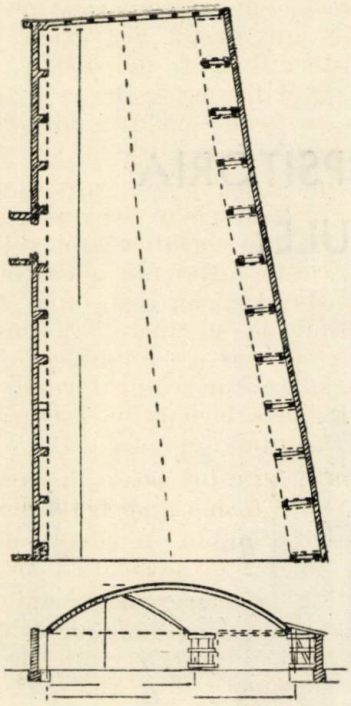

Fig. 15. Acoperirea cu lamele a unei hale cu suprafaţa neregulată

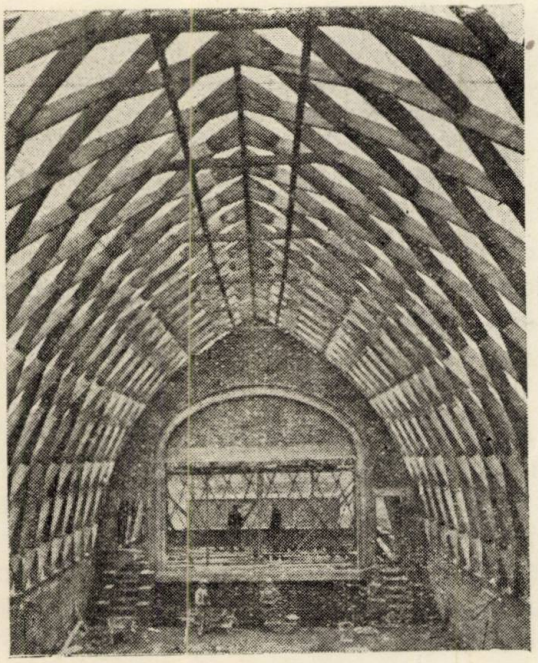

Fig. 16. Sală de festivităţi executată complet din lamele

cerc sau în ogivă, se pot executa orice fel de suprafeţe, după curbe proiectate.

Din punct de vedere arhitectonic, posibilităţile sunt foarte variate, iar efectul estetic obţinut este remarcabil, fie că este vorba de ogiva elansată de bolta în plin centru, de bolta plată sau de calota sferică (fig. 16, 17 şi 18).

Intradosul poate fi lăsat aparent, cu lame-

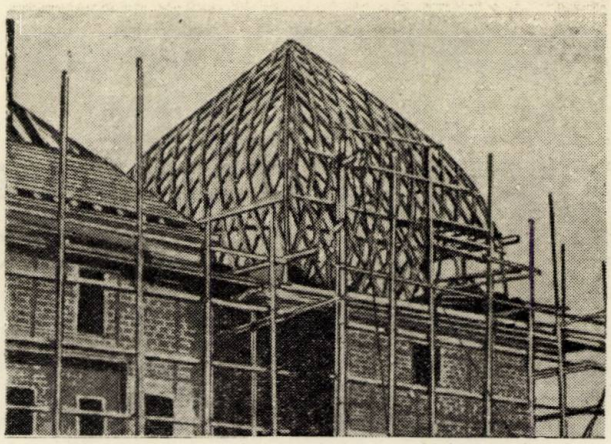

Fig. 17. Cupolă executată din lamele

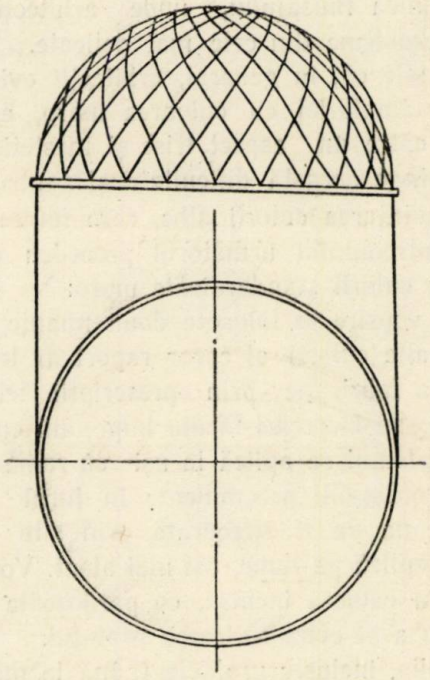

Fig. 18. Calotă sferică lamelară

lele vizibile, cu câmpurile dintre ele decorate sau poate fi placat cu diferite materiale ca plăci prefabricate, placaje sau simplă tencuială.

Construcţiile apar în general elansate, aerate, cu suprafeţe regulate şi calme.

In cazul sălilor de întruniri şi festivităţi (ale clădirilor sociale din industrii), trebue notată şi o bună acustică, datorită micşorării fenomenului de reverberaţie, din cauza lamelelor aparente.

Bibliografie

Zvetacv D. V.: Arhitectura industrială modernă, Moscova, 1934.

Gane N. : Sarpante din lamele de brad. Edit, I.D.T., Bucureşti, 1951.

O REALIZARE IN VOPSITORIA CU CULORI DE ULEI

Arh. H. STERN

In lupta pe care o ducem pentru realizarea unor lucrări de calitate superioară, urmărind în acelaş timp un regim sever de economii, apar nenumărate posibilităţi de inovare, în special în tehnica finisajului, unde arhitecţilor li se pun probleme din cele mai delicate.

Se ştie că, în general, arhitecţii evită vopsitoria tâmplăriei cu culoarea maro, ea conducând către un aspect trist şi inestetic. Pentru a învinge această dificultate şi pentru a evita întrebuinţarea culorii albe, care nu se găseşte, am întrebuinţat următorul procedeu de folosire a culorii standardizate maro:

La vopsire se folosesc două nuanţe de maro (sau alte culori) al căror raport ar trebui stabilit la fabricaţie prin prescripţii tehnologice bazate pe încercări făcute împreună cu arhitecţii. Sistemul se aplică la uşi cu rame şi tăblii, cu profilaţiuni proeminente în jurul tăbliilor. Vopseaua va fi strecurată prin sită mai fină şi se aplică pe rame, cât mai atent. Vopsirea se face în cameră închisă, cu pardoseala stropită, pentru a se evita ridicarea prafului.

Tăblia, inclusiv profilele (până la punctul A) se vopseşte cu maro deschis, spre deosebire de ramă, care e vopsită închis şi cu luciul caracteristic vopselelor de ulei; vopseaua deschisă de pe tăblie se aplică tupfuit şi mai mat.

Vopsirea tupfuită a tăbliei şi profilului prezintă avantajul că anulează defectele de execuţie, care apar precis la vopseaua netedă şi lucioasă. Tot aşa vopseaua tupfuită face ca valurile tăbliei să nu fie observate, aceasta fiind mată.

Deasemenea, alternanţa luciului cu matitatea

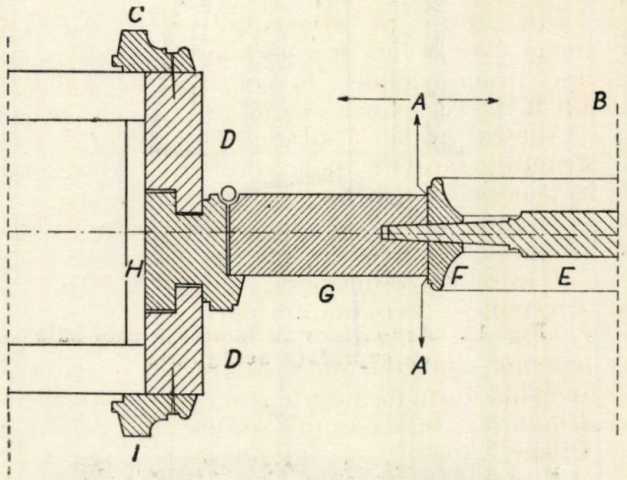

A spre B: vopsitorie tupfuită mată
A spre C: vopsitorie semilucioasă
D: căptuşală, E: tablie. F: profil,
G: rama, H: futerleist - toc, I: pervaz

produce efecte agreabile prin schimbarea tonurilor după poziţia din care este privită uşa. Această experienţă a fost făcută la şantierul Dinamo (Velodrom), cu concursul muncitorilor şi tehnicienilor de pe acest şantier.

Atitudinea de neîncredere faţă de inovaţii a unor arhitecţi şi constructori, — e drept din ce în ce mai puţini — este neîntemeiată. O atentă urmărire a calităţii execuţiei, o legătură cât mai strânsă cu muncitorii de pe şantiere şi mobilizarea lor în lupta contra vechilor metode de rutină şi conservatorism, vor face să apară mereu alte inovaţii, care să dea construcţiei socialiste o valoare cât mai mare, tehnică şi arhitectonică.

PRINCIPII FUNDAMENTALE IN CONSTRUCȚIA SPITALELOR DIN REPUBLICA DEMOCRATĂ GERMANĂ*)

Revista „Planen mod Bauen" apare la Berlin ca unul din organele editate de „Kammer der Technik", organizația tehnicienilor din Republica Democrată Germană.

Din conținutul numărului 13, din 1951, reținem ca deosebit de interesant articolul „Principii fundamentale în construcția spitalelor din R. D. Germană" de ing. dipl. H. F. Hirsch.

Autorul arată că străduințele de a face construcțiile sanitare mai economice, se limitau, în general, la aplicarea de norme de construcție și de mobilier normat, în loc de a se face o planificare a paturilor de spital pe țară și mai ales o tipizare a planurilor de clădiri sanitare ce ar fi trebuit să preceadă normarea.

Pentru a se ajunge la o *tipizare a spitalelor generale,* autorul caută — alături de unitatea de folosință formată de un *pat — o unitate de structură.* O găsește în *unitatea de spitalizare* (Pflege-Einheit) sau *stațiune* de 30 paturi, mărime stabilită după experiență, ca cea mai favorabilă.

Pentru această unitate, autorul prezintă trei tipuri posibile (vezi fig. 1—3), bazate pe următoarele principii:

1. Dispozitiv de plan, care permite împărțirea ușoară în două jumătăți, corespunzând bolnavilor de cele două sexe.
2. Cel puțin două camere de câte un singur pat și două de câte două paturi.
3. Maximum 4—6 paturi în camerele mari.
4. Asigurarea celor mai scurte drumuri pentru personalul sanitar și pentru bolnavi.

Autorul compară aceste trei tipuri de unități de spitalizare cu tipuri de stațiuni din patru spitale germane construite, respectiv mărite, între anii 1927—1930 (vezi fig. 4 și 5). Numărul paturilor în stațiunile celor patru spitale variază între 30 și 48, mărimea camerelor de bolnavi între 1 și 6 paturi. Pentru încăperile auxiliare necesare unei stațiuni s'a făcut un standard minimal, după care s'au echivalat lipsurile existente.

S'au calculat: a) suprafața utilă totală a stațiunii; b) suprafața utilă a camerelor de bolnavi; c) suprafața de circulație (coridor, scară și ascensor); d) suprafața încăperilor secundare. S'au fixat și raporturile procentuale ale punctelor b, c, și d, față de a. S'au stabilit mai departe: e) raportul între suprafața camerelor de bolnavi și numărul paturilor; f) raportul între suprafața utilă totală a stațiunii și numărul paturilor; g) drumurile cele mai scurte, măsurate dela ușă la ușă, între camera infirmierei unității de 30 paturi, situată în centrul încăperilor secundare și cea mai îndepărtată cameră de bolnavi și grupul sanitar respectiv.

Datele tabelului întocmit de autor dovedesc superioritatea economică a celor trei tipuri propuse de dânsul. In orice caz, tipul stațiunii de 30 paturi reprezintă o unitate de structură pentru proiectarea spitalelor.

In ce privește *stabilirea numărului total de paturi în raport cu populația,* autorul dă ca cifră medie 10 ‰. Această cifră se repartizează în modul următor: spitale generale 6 ‰, spitale de tuberculoși 1 ‰, sanatorii 1 ‰ alte spitale spiciale 0,7 ‰. In plus se prevede pentru bolnavii izolați la spitalele generale un spor de paturi de 10% din cota lor (adică 6‰), pentru orașele mari, un spor de 0,2 ‰ și pentru clinicile universitare un spor de 0,5 ‰.

Repartizarea diverselor boli în cadrul cotei de 6 ‰ de paturi pentru spitale generale se indică în modul următor (după situația din Berlin în Ianuarie 1929): boli interne: 28%; tuberculoză: 9%; boli de piele și boli sexuale: 6%; boli de copii: 3,5%; boli chirurgicale: 26%; ginecologie și maternitate: 14%; boli de nas, gât și urechi: 4,5%; boli de ochi: 2,5%; alte boli: 6,5%; pentru bolnavii izolați: 10% din paturile de boli generale.

Pentru a da spitalelor generale o structură clară, nu ajunge împărțirea lor după mărime (mici, medii și mari), ci ele trebue împărțite, după *rolul lor,* în trei clase: 1) *Spitalele rurale* pentru boli interne, chirurgie, ginecologie și maternitate. Ele au un ambulatoriu mai mare; b) *Spitale raionale,* pentru toate bolile care se tratează în spitalele generale. Acestea sunt înzestrate cu ambulatoriul principal și centrul de căutare al raionului; c) *Spitale de orașe mari* cu aceeași destinație ca cele raionale, înzestrate de obiceiu cu clinici speciale pentru diferite boli.

Pentru determinarea zonelor de deservire ale spitalelor, autorul ia ca punct de plecare pentru spitale rurale *durata transportului bolnavilor de acasă până la spital.* El o fixează în raport cu condițiile drumurilor rurale la 30 minute, calculând cu o viteză de 30 km/h. De aici rezultă pentru fiecare spital rural o zonă de

---

Prezentare din Revista „Planen und Bauen" (Proiectare și Construcție), 13, (1951), care apare în Republica Democrată Germană.

Fig. 1—3. TREI TIPURI DE UNITĂȚI DE SPITALIZARE DE CÂTE TREIZECI PATURI

Tipurile se deosebesc prin numărul paturilor pe cameră.

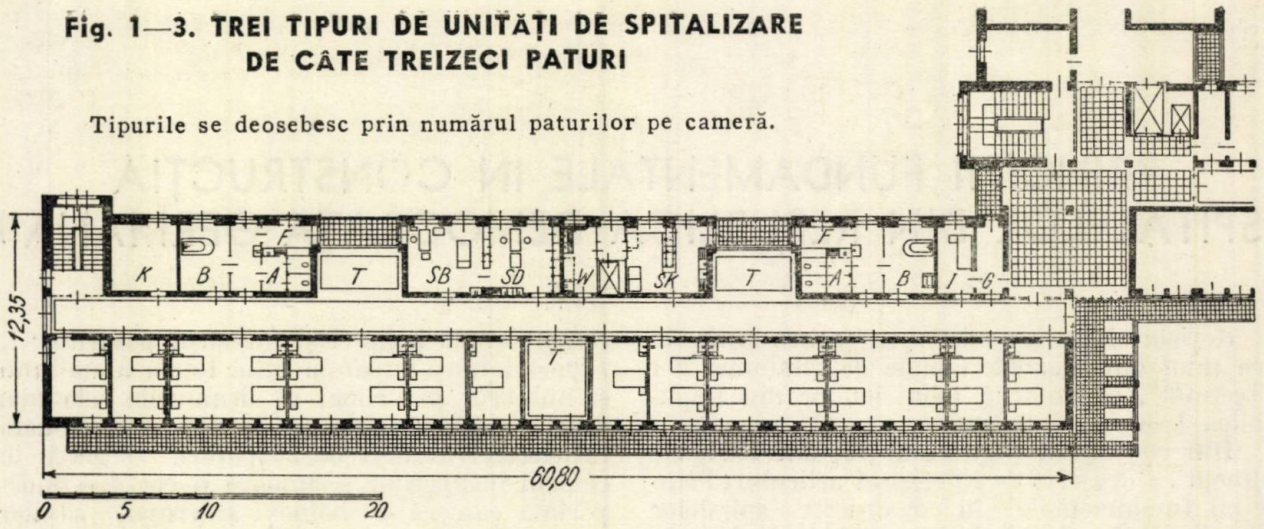

SB = Tratament medical
SD = Soră și rufe curate
SK = Bucătăria stațiunii

I = Izolare
A = W. C.
B = Baie

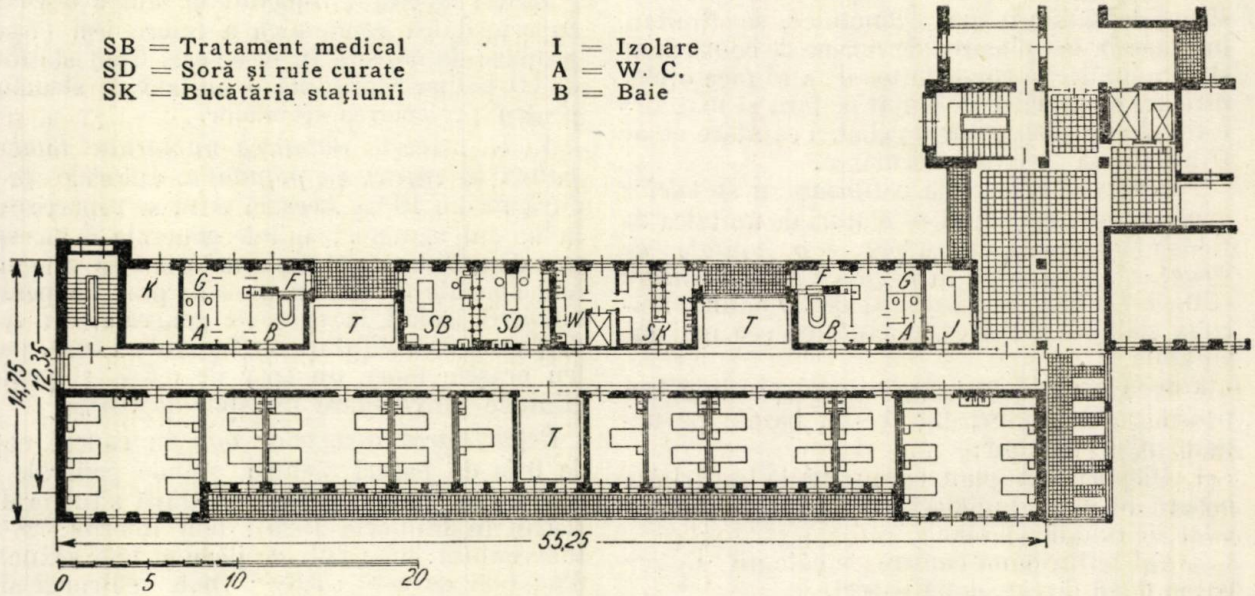

F = Spălătoria pentru fecale
W = Rufe murdare
K = Garderobă
T = Cameră de zi
G = Utilaj

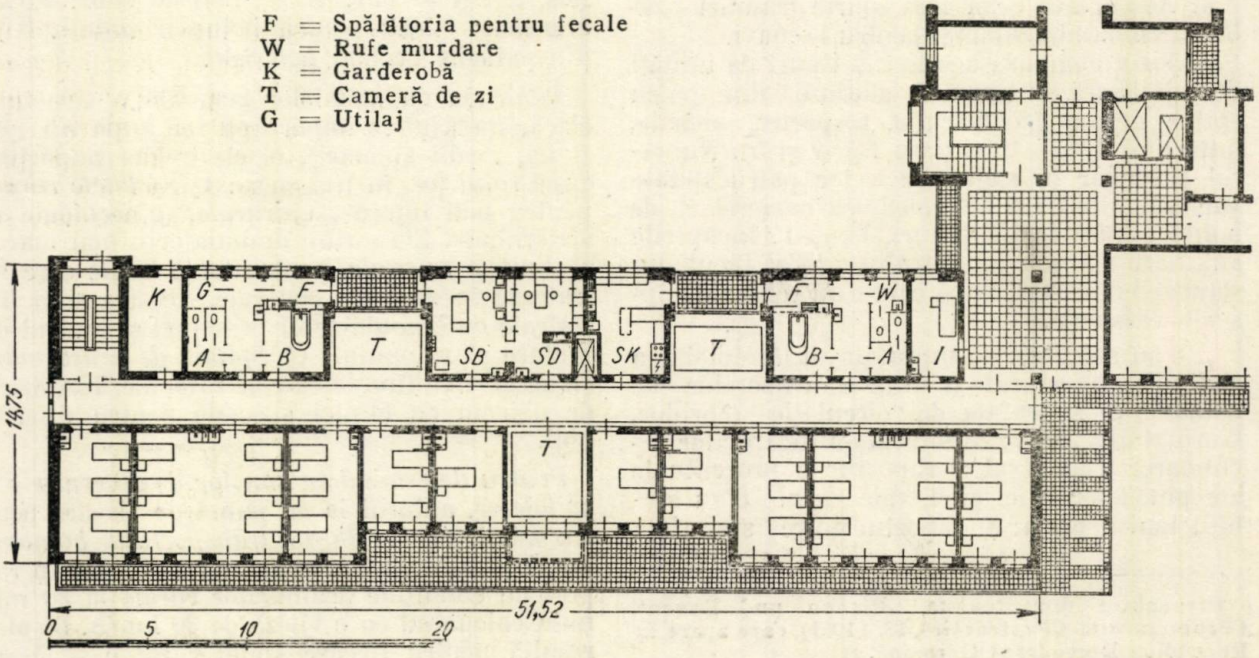

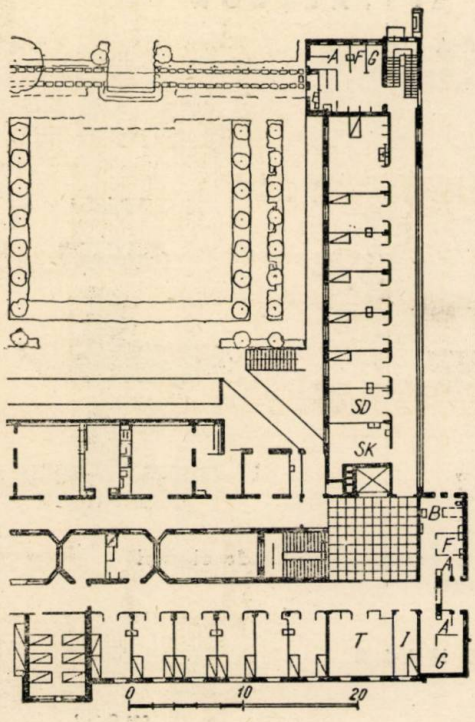

Fig. 4. Planul Spitalului Diaconeselor Bethanien, Hamburg (1928)

deservire cu raza de circa 15 km sau cu suprafaţa de 355 km².

Numărul populaţiei poate fi calculat pentru zonele de influenţă ale spitalelor rurale cu circa 30 000, 40 000 şi 50 000 de locuitori (după densitatea de 85, 112 şi 140 locuitori pe km²) şi pentru cele ale spitalelor raionale în oraşele-reşedinţe de raioane cu circa 50 000, 70 000 şi 90 000 locuitori (după densitatea de 140, 200 şi 250 locuitori pe km²).

La stabilirea numărului paturilor la spitale-tip în raport cu populaţia zonei de deservire se scade la spitalele rurale o cotă de 60 de paturi pentru acea parte din bolile generale care nu se tratează acolo: tuberculoză, boli de piele, boli sexuale, boli de copii, de gât, nas şi urechi şi de ochi.

Astfel la 30 000 locuitori revin în loc de 180 paturi (6‰) numai 120+10 de izolare (0,6‰), la 40 000 locuitori în loc de 240 paturi numai 180+20 şi la 50 000 locuitori în loc de 300 paturi numai 240+30.

Spitalele raionale trebue să primească în afară de bolnavii din propria lor zonă de deservire şi pe acei bolnavi ale căror boli nu se tratează în spitalele rurale. Vom avea deci la 50 000 de locuitori în loc de 300 paturi (6‰) 360+40 de izolare (0,6‰ rotunjit), la 70 000 locuitori în loc de 420 paturi, 480+50 şi la 90 000 locuitori în loc de 540 paturi 600+60. Spitalele din oraşe cu peste 100 000 locuitori şi cu o zonă de deservire rurală corespunzătoare, trec de 600 paturi.

Bazat pe aceste cifre şi ţinându-se seamă de unitatea tipizată de spitalizare de 30 paturi (cu posibilitatea de subîmpărţire în două) cele trei mărimi de spitale rurale şi raionale pot primi o structură clară. Ea rezultă din tabela noastră din pag. 28.

Tabela conţine pentru fiecare tip de mărime câte trei coloane (în total câte nouă pentru spitalele rurale şi raionale). In prima coloană găsim numărul de paturi fără scăderea respectivă, fără sporul de 60 paturi, repartizat pe feluri de boli după schema procentuală dată mai sus. Coloana a doua conţine numărul efectiv de paturi după scăderea, respectiv sporirea cu cele 60 paturi, cifrele de repartizare calculate procentual rotunjindu-se în multipli de cincisprezece, pentru a putea fi grupaţi în unităţi de specializare respectiv în jumătăţi de unitate. Coloana a treia conţine diferenţele în plus sau minus. Paturile de izolare adăugate la sfârşit în proporţie de 10% se rotunjesc în multipli de zece. Din totalizarea diferenţelor rezultă că greşeala cauzată de rotunjiri nu întrece în total 1,5% din cele 1980 paturi repartizate.

Numai pentru TBC sunt cifre micşorate în toate tipurile de spitale. Dar ele pot fi acceptate, întrucât această boală se tratează în spitale speciale. Totuşi, la spitalele raionale nu se poate renunţa la o staţiune TBC cu 30 paturi, întrucât TBC se întâlneşte des alături de alte boli, din cauza cărora bolnavul trebue să

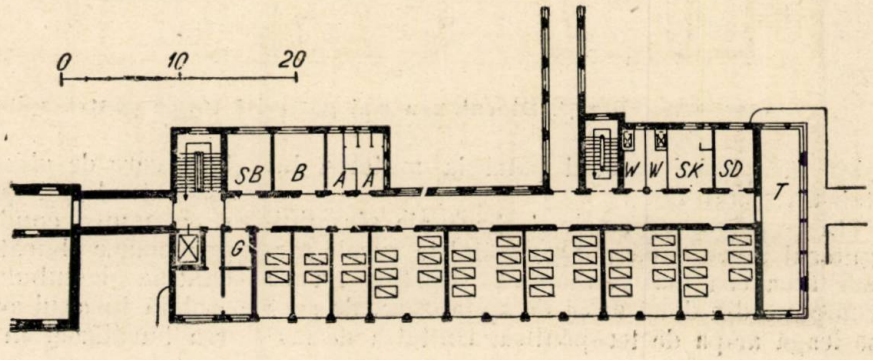

Fig. 5. Planul spitalului municipal Freiberg Sa. (1929)

FORME DE BAZĂ ALE SPITALELOR

SPITALE RURALE

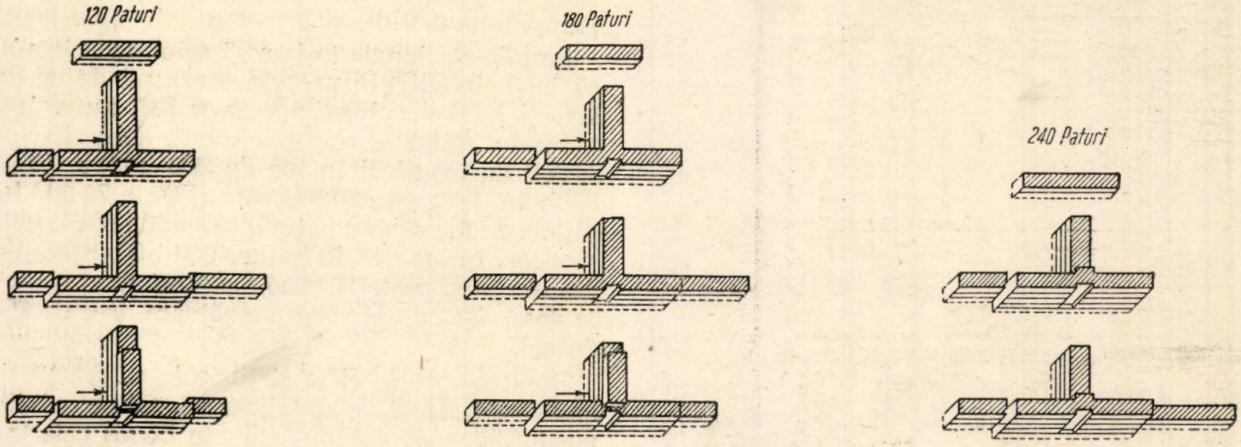

Fig. 6. Dispozitiv în formă de T, cea mai economică formă de clădiri pentru spitale rurale

SPITALE RAIONALE

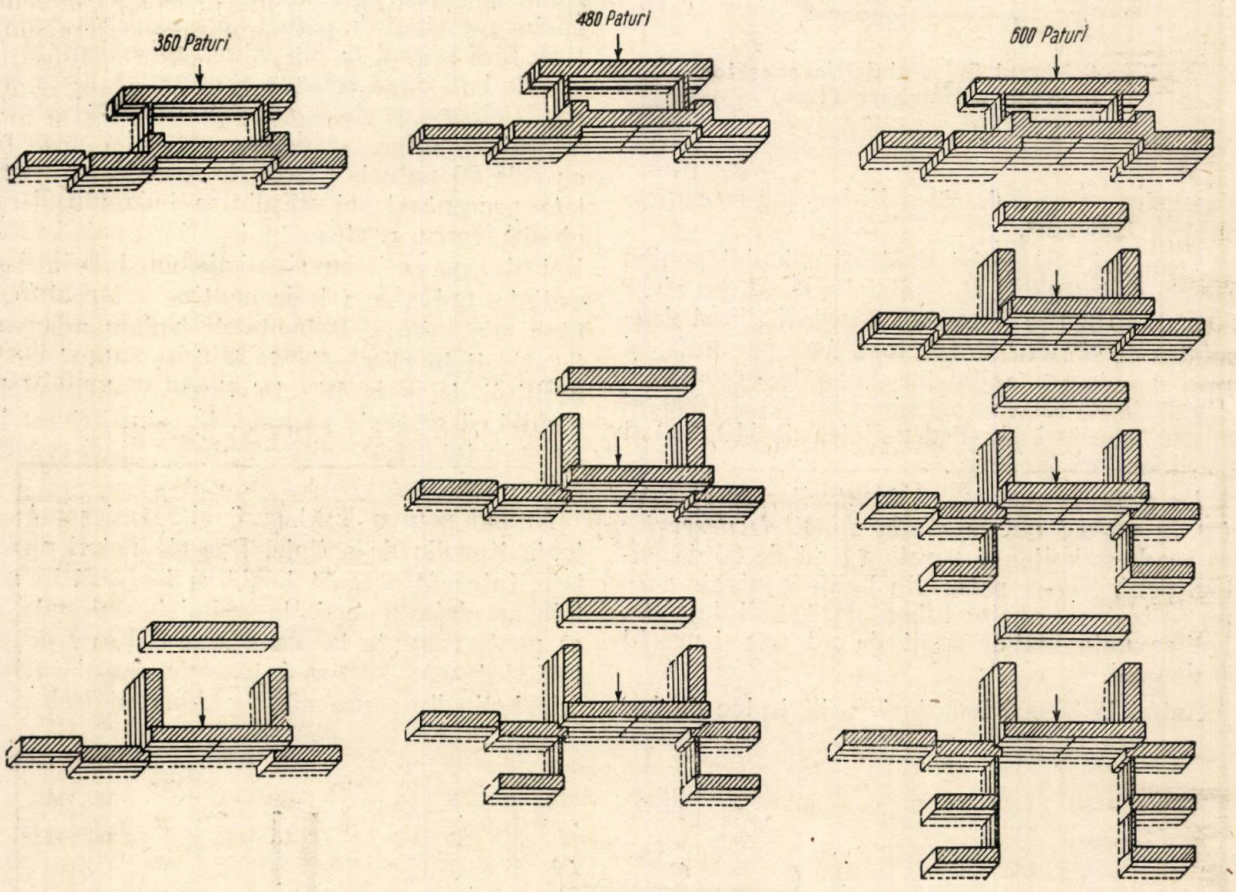

Fig. 7. Blocul, cea mai potrivită formă pentru spitale raionale

stea în spitalul raional până la mutarea lui într'un spital TBC.

In ce privește formele de bază ale planului, autorul recomandă pentru spitalele rurale forma T ca cea mai economică (fig. 6). Ea se compune din două aripi de spitalizare, de care se leagă aripa de terapeutică. Unitatea de izolare, care de obicei formează un corp separat, poate fi alipită de corpul de spitalizare pentru a economisi conducte de încălzire.. Aripa de gospodărie (bucătăria și spălătoria), precum și cantina și clubul pentru personal se plasează izolată în axul aripei de terapeutică. Dispunerea bucătăriei în catul cel mai de sus al clă-

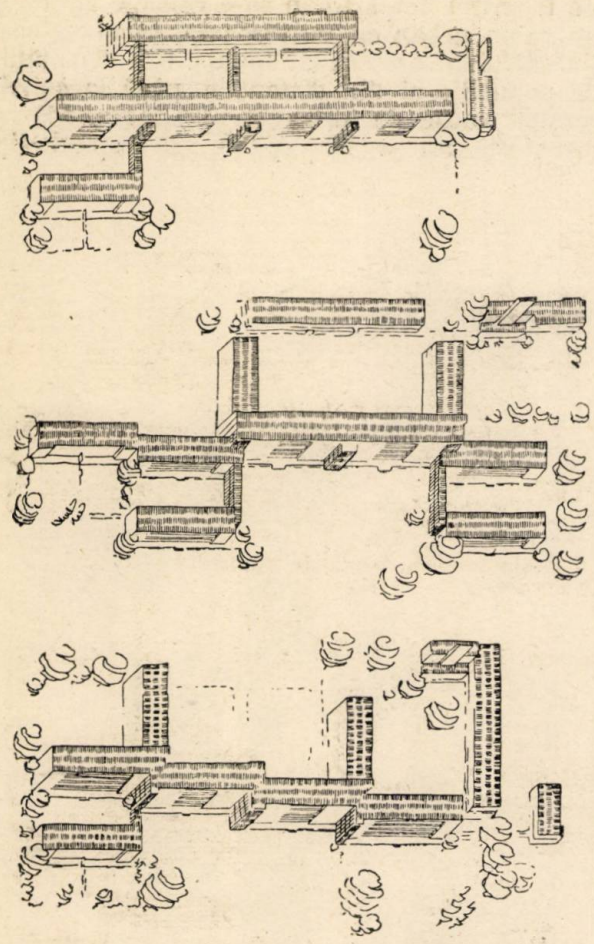

Fig. 8—10. Posibilităţi de grupare la spitale tip

dirii principale este mai economică, aceasta presupune însă intercalarea unui cat sau a unui semicat între încăperile de bucătărie şi cele de spitalizare. Acest cat intermediar este folosit deobicei pentru locuinţe de personal. In urma unei rezoluţii a sindicatului profesional, însă, se recomandă ca personalul, în mod principial, să nu locuiască în corpul de spitalizare. Deaceea plasarea bucătăriei în catul cel mai de sus este posibilă cel mult la spitale rurale cu 120 şi 180 paturi.

La spitale raionale forma cea mai simplă pentru spitalizare este blocul (vezi fig. 7). In vderea posibilităţii de extindere pe tranşe, blocul poate să fie proiectat într'un sistem de aripi care se apropie de sistemul pavilionar. O astfel de soluţie permite desvoltarea unui spital dela 360 la 600 paturi fără deranjamente esenţiale pentru funcţionare. In general, se pare că la blocuri de spitalizare cea mai bună şi cea mai economică soluţie o prezintă legarea aripilor de spitalizare pentru boli interne şi pentru chirurgie. Acestor două aripi de spitalizare le corespund cele două aripi de terapeutică medicinală şi chirurgicală, care pot fi legate fiecare separat cu aripa de spitalizare respectivă, fiind aşezate perpendicular faţă de blocul de spitalizare. Avantajul constă în scurtarea drumurilor între spitalizare şi terapeutică. Există însă desavantajul separaţiei între încăperile terapeutice. Aripa medicinală conţine la parter şi la etajul întâi farmacia şi ambulatoriul, la etajul al doilea serviciul de terapeutică medicală. Aripa chirurgicală are la parter radiologia, la etajul I serviciul de terapeutică chirurgicală.

Faţă de noile metode în medicină de a cerceta şi a trata pe fiecare bolnav în ansamblul constituţiei lui, se recomandă dispunerea serviciilor terapeutice legate într'un singur corp, aşezat eventual paralel cu blocul de spitalizare

STABILIREA NUMARULUI DE PATURI LA SPITALE-TIP

	BOLI	SPITALE RURALE									SPITALE RAIONALE								
		FARA SCADERE 180 PATURI	CU SCADERE 120 PATURI	DIFERENTA DE PATURI	FARA SCADERE 240 PATURI	CU SCADERE 180 PATURI	DIFERENTA DE PATURI	FARA SCADERE 300 PATURI	CU SCADERE 240 PATURI	DIFERENTA DE PATURI	FARA SPOR 360 PATURI	CU SPOR 360 PATURI	DIFERENTA DE PATURI	FARA SPOR 420 PATURI	CU SPOR 480 PATURI	DIFERENTA DE PATURI	FARA SPOR 540 PATURI	CU SPOR 600 PATURI	DIFERENTA DE PATURI
28%	INTERNE	50	45	−5	37	75	+8	84	90	+6	84	90	+6	117	135	+15	152	165	+13
9%	TUBERCULOZA	17		−17	22		−22	27		−27	27	30	+3	38	30	−8	48	30	−18
6%	PIELE SI SEXUALE	11		−11	14		−14	18		−18	18	30	+12	25	30	+5	32	30	−2
3,5%	COPII	6,3		−6	8,4		−8	10,5		−10	10,5	15	+5	14	30	+16	19	30	+11
26%	CHIRURGIE	47	45	−2	67	60	−7	78	75	−3	78	90	+12	110	120	+10	140	150	+10
14%	GINECOLOGIE SI MATERNITATE	25	15	−10	33	30	−3	42	45	+3	42	45	+3	56	60	+4	76	90	+14
4,5%	NAS, GAT SI URECHI	8		−8	11		−11	13		−13	13	30	+9	19	45	+16	24	60	+23
2,5%	OCHI	4,5		−4	6		−4	8		−8	8			10			13		
6,5%	ALTELE	12	15	+3	15,5	15		19,5	30	+10	19,5	30	+10	27	30	+3	35	45	+10
100%		180,8		−43	242,9		−39	300,0		−33	300,0		+57	416		+64	539		+79
10%	ADAUS INFECTIE	12	10	− 2	18	20	+2	24	30	+6	36	40	+4	48	50	+ 2	60	60	—
	LIPSA / SURPLUS FARA JBC			45			−37			−27									
													+61			+66			+79
MEDII PARTIALE DE DIFERENTA							−36									+69.			
MEDIE TOTALA DE DIFERENTA											33 PATURI PE 1980 PATURI ~ 1,5%								

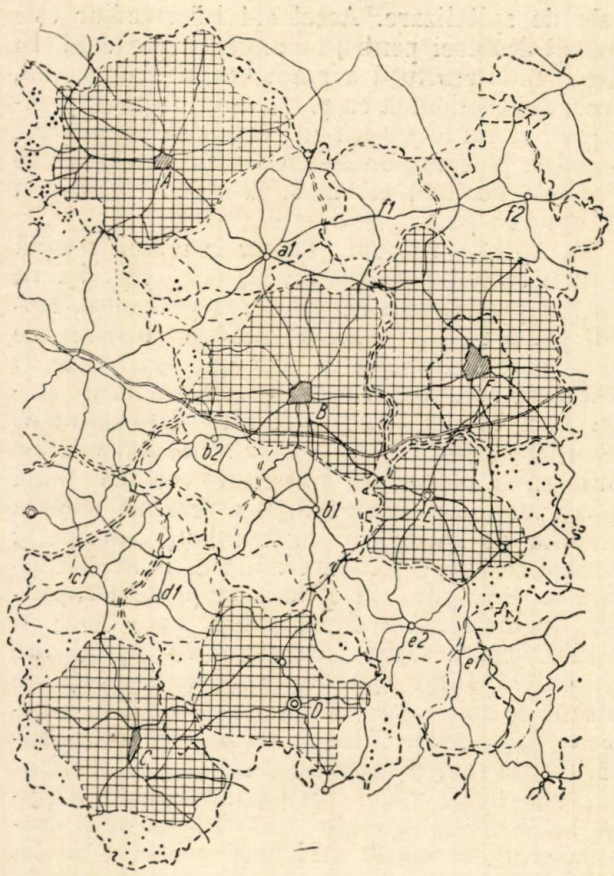

Fig. 11. Zone de deservire a spitalelor în raioanele rurale A—F; spitale raionale: carelat

și legat cu acesta prin treceri închise cu geamlâcuri, cu toate că prin acestea se măresc drumurile bolnavilor până la serviciile terapeutice. In acest caz spălătoria și bucătăria pot fi plasate în subsolul acestei clădiri, ambulatoriul la parter și serviciile terapeutice a primul etaj. Deasupra spălătoriei și bucătăriei se află un semi-cat de circa 1,5 m înălțime pentru conducte și canale de ventilație și pentru izolare fonică.

Serviciile de radiologie și hidroterapie se plasează și aici cel mai bine în subsolul blocului de spitalizare.

Fig. 8—10 arată multiple posibilități de variațiuni pentru un spital-tip de 480 de paturi, dovedind astfel că tipizarea mai lasă arhitectului suficientă libertate pentru creație individuală.

Fig. 10—12 exemplifică planificarea pe bază de spital-tip a unei regiuni de circa un milion de locuitori, împărțit în șase raioane rurale și un raion urban cu universitate. In acest spațiu există în prezent 23 spitale. Din densitățile de populație și din distanțele până la spitale rezultă zonele de deservire (vezi fig. 11) și transformarea a 11 spitale în spitale-tip.

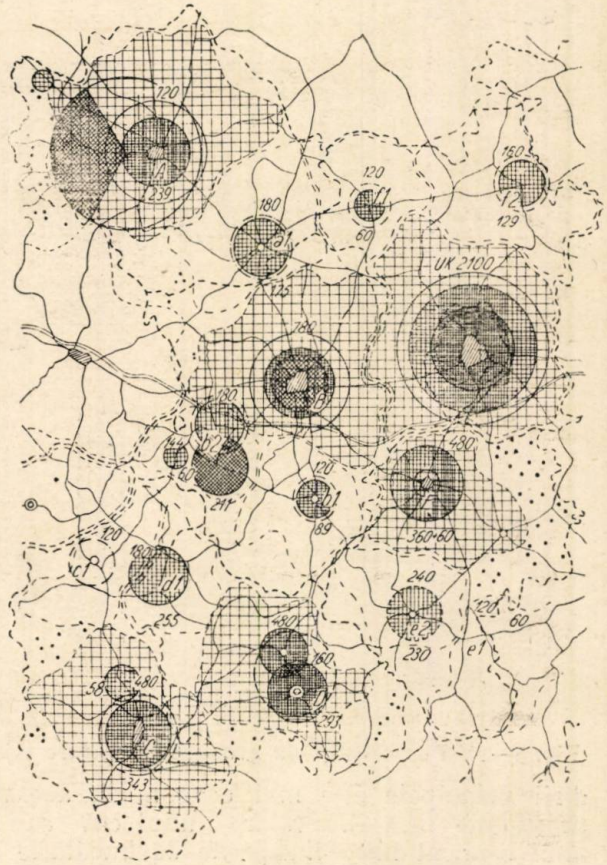

Fig. 12. Spitale cu zone de deservire

Clădiri vechi	carelaj mic
Spitale auxiliare	carelaj în diagonală
Spitale municipale noi	cerc plin
Spitale raionale noi	cerc întrerupt
Spitale rurale noi	cerc întrerupt cu punc:te

Se prevăd 9 spitale rurale, 4 spitale raionale și 3 spitale urbane. Numai 2,8% din populație rămâne în afară de zonele de deservire ale spitalelor având prin urmare distanțe de peste 15 km până la cel mai apropiat spital (vezi fig. 12).

Arh. E. Dubowy

BIBLIOGRAFIE

TECTONICA ŞI SISTEMUL DE CONSTRUCŢIE A CLĂDIRILOR PE PLAN CENTRAL

KUZNETOV N. A.

Gaz. Iz. Arhitecturâ i Gradostroitelstvo, Moscova 1951, 274 pag., 205 fig., 30x23.

Autorul, doctor în ştiinţele arhitecturii şi cunoscut profesor studiază monumentele arhitecturale pe plan central alegând construcţiile cele mai de seamă din Istoria Arhitecturii. Rând pe rând sunt analizate sistemele centrale ale monumentelor din Grecia şi Roma antică, ale imperiului Bizantin, minunatele exemplare pe care le poseda Armenia şi Georgia, apoi monumentele din epoca creştinismului antic, cele ale Evului Mediu din Europa, terminând seria cu monumentele din epoca Renaşterii în Italia. Acest serios studiu analizează, în fiecare capitol, condiţiile desvoltării artei de a construi a fiecărei epoci, aducând prin aceasta o contribuţie preţioasă în studiul tectonicei şi sistemelor de construcţie a clădirilor.

ARHITECTURĂ REPUBLICILOR TRANSCAUCAZIENE

Gos. Iz. Arhitecturâ i Gradostroitelstva, Moscova 1951, 356 pag., ilustraţii, 225x175.

Acest volum este compus dintr'o culegere de mai multe articole care toate tratează despre aspectele arhitecturei Transcaucaziei.

Astfel, V. V. Beridze analizează pe scurt arhitectura Georgiei sovietice, ilustrându-ne cele expuse cu reproduceri ale celor mai semnificative monumente arhitecturale din Tbilisi, Gori şi Licani.

Din articolul lui G. A. Alexerov „Arhitectura Azerbaidjanului Sovietic" putem cunoaşte arhitectura din Bacu, Simgait, Kirovabad.

I. S. Iaralov ne prezintă arhitectura Armeniei Sovietice ilustrată de monumente arhitecturale, în majoritate din Erevan.

Lucrările pitoreşti din regiunea defileului Darbazi Ksanki sunt studiate de L. S. Simbadze.

Un interesant capitol îl formează articolul „Cu privire la problema şcolii de arhitectură din Nahicevan". Volumul se încheie prin analiza operelor arhitecturale ale lui Ahpat, ilustrul arhitect armean.

Printre aceste articole bogat ilustrate, prin reproduceri ale celor mai de seamă opere arhitecturale, volumul îşi atinge scopul de a ne face cunoscut unul din cele mai reprezentative şi pitoreşti aspecte ale arhitecturii sovietice.

GORODSCOE HOZIASTVO MOSCVA

(Gospodăria comunală a Moscovei)

8 (1951)

Cremneva P. O.: Să mărim şi să îmbunătăţim munca instituţiilor de cultură şi educaţie culturală a maselor din Moscova.

Ejov I. A.: Munca Comisiei permanente de transport urban şi comunicaţii a Sovietului din Moscova.

Mihailov V. V.: Clădiri prefabricate cu carcase (schelete) şi panouri (asamblate).

Caşirschi A. A.: Pereţi despărţitori din tencuială uscată de ipsos cu umplutură de ipsos şi sgură.

Pevzner S. I., Mazur P. M.: Succesele tehnicei de construcţie în masă

Uspenski V. V.: Să se modifice ordinea de finanţare a construcţiilor (lucrărilor de construcţii).

Tihomirov S. S., Ermolaev P. M.: Un vagon de tramvai.

Experienţa stahanovistă. Intrecere pentru reducerea preţului de cost la fiecare operaţiune.

Pisarev E. G.: Grija de păstrarea fondului de locuinţe.

Cronica. Bibliografie.

Aranovici D.: Arhitectura formelor mici (recenzia asupra cărţilor S. L. Rosenblum „Imprejmuiri arhitectonice metalice" şi P. A. Ipâşnov „Fântâni").

SELSKI STROITEL

(Constructorul rural)

5 (1951)

Concentrarea tuturor forţelor la pregătirea încăperilor pentru iernatul vitelor.

Semenova A.: Să desvoltăm aprovizionarea lemnăriei de toamnă şi iarnă.

Practica construcţiilor.

Cunitan C.: Construcţia crescătoriilor de vite din regiunea „Lenza".

Semibratov I.: Vitele comunei vor avea asigurate încăperi bune.

Cozlenco P.: Construcţiile se execută după proiecte tip.

Munca brigăzilor de construcţii.

Saraichin T.: Să construim până la a 34-a aniversare a revoluţiei din Octombrie toate încăperile pentru crescătoriile de vite.

Stepin N.: Să dăm la timp în folosinţă crescătoriile de vite.

Corbanev V.: Brigada de tineri comsomolişti. Fruntaşii construcţiilor rurale.

Distribuţia şi amenajarea crescătoriilor de vite.

Tocinanov P.: Distribuţia fermelor de creştere a vitelor la colhozul „Zarea".

Novicov C.: Mecanizarea crescătoriilor de vite.

Sfaturile inginerului.

Vlasov S.: Construcţii economice de pereţi pentru construcţii rurale.

Buranova V., Soloviev E.: Mărirea duratei construcţiilor de lemn.

Culicov M.: Instrument electric universal U.E.K.-1.

Fabricarea materialelor de construcţii.

Holodnâi G.: Elemente noi în arderea cărămizilor brute într'un cuptor de câmp.

Nichiforov: Să pregătim întreprinderile pentru fabricarea cărămizilor pentru sezonul de producţie 1952.

Clinico P.: Material de învelitoare „bemit".

Scrisorile cititorului
Cărţi noi
Informaţii

ISCUSTVO

(Arta)

3 (1951)

Expoziţia de artă din anul 1951 şi problemele minunilor artiştilor sovietici.

Iognason B.: Despre arta în pictură. Pictorul poporului U.R.S.S.

Manizer M.: Despre arta în sculptură. Sculptorul poporului R.S.F.S.R.

Nedoşvin G.: Despre arta lui Repin.

Socolova N.: Ilustraţiile grupului Kukrâniksâ, la romanul lui M. Gorki, „Mama" (Note la o serie de schiţe).

Akimova I.: Noile lucrări ale lui N. N. Jucov (Despre ilustraţiile la cartea lui B. Polevoi „Povestea unui om adevărat").

Sitnic K.: Căile sculpturii sovietice (60 ani dela naşterea şi 35 ani de activitate creatoare a lui M. G. Manizer).

Zamoşkin: Lucrări nepublicate ale artiştilor ruşi.

Kosticov N.: Nicolai Argunov (180 ani dela naşterea lui).

Gavrilov N., Rubinski I.: Sub semnul luptei pentru pace şi democraţie (din revista „Art de France").

Publicaţii.

Holostinco N.: Opere necunoscute din sculptura monumentală a Rusiei Vechi (Reliefurile catedralei Borisovlebski din Cernigov).

Despre sala de expoziţie.

Cărţi noi.

TABLA DE MATERII PE ANUL 1951

EDITORIALE

Planul Cincinal, *1* (1).
Premiul de Stat şi laureaţii Premiului Stalin *4* (1).
August 23, *8* (1).
Salut „Scânteii" cu ocazia aniversării a 20 ani de existenţă, *8* (3).
Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, *10-11* (3).
Aniversarea tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej, *10-11* (7).
A patra aniversare a Republicii Populare Române, *12* (3).

ARTICOLE

Adler L., Solomon Z.: Desvoltarea arhitecturii industriale în Uniunea Sovietică, *4* (16).
Adler L., Solomon Z., Mihăilescu A.: Arhitectura construcţiilor industriale în cursul primului plan cincinal stalinist, *5* (9).
Adler L., Solomon Z.: Reconstrucţia marilor uzine în perioada celui de al doilea şi al treilea plan cincinal stalinist al U.R.S.S., *6* (9).
Adler L., Solomon Z.: Arhitectura ansamblelor industriale în cel de al doilea şi al treilea plan cincinal stalinist, *7* (7).
Adler L., Solomon Z.: Problemele de arhitectură ale construcţiilor industriale sovietice de după război, *9* (10).
Aldan L.: O fabrică de maşini-unelte mijlocii, *3* (3).
Antonescu P.: Ansamblul arhitectural Mihai-Vodă, *3* (14).
Bălan Ştefan: Calculul de rezistenţă la „Casa Scânteii", *1* (14).
Baraş S.: O fabrică de tananţi, *2* (7).
Blayer Gh., Laureanu Hedwiga: Rolul arhitectului şi aplicarea colorilor în protecţia muncii, *8* (22).
Blochin P.: Tipuri de apartamente şi de elemente bloc ale caselor de locuit cu multe caturi, *2* (22).
Bucur Mariana: Şcoala profesională-Sibiu, *8* (4).
Costescu Maria: Cămin de studenţi la Câmpulungul Moldovenesc, *9* (5).
Daniel S.: Blocuri de locuinţe la Galaţi, *6 (3).*
Dima Mircea: Arhitectura populară în regiunea Moineşti Comăneşti, Tg.-Ocna, *9* (25).
Dubowy A.: Prezentarea Revistei „Planen und Bauen", *12* (23).
Evolceanu Th.: Electrificarea ţării, urbanismul şi arhitectura, *5* (5)
Gane N. N., Solomon Z.: Construcţiile lamelare în arhitectura industrială, *12* (16).
Gheorghiu Adrian, Popovici Ştefan, Lucescu M.: Sistematizarea regiunii Hunedoara, *2* (10).
Gusti Gustav: Aniversarea a 30 ani de luptă glorioasă a Partidului, *5 (1).*
Harutunian Suren: I. A. Tamanian, *10-11* (16).
Hornstein H.: Problema instalaţiilor la „Casa Scânteii", *1* (20).
Iacubov Rafael: Arhitectura Canalului Volga-Don, *12* (11).
Laureanu Hedwiga, Blayer Gh.: Rolul arhitectului şi aplicarea colorilor în protecţia muncii, *8* (22).
Laurian O.: Arhitectura parcurilor din Crimeea şi Caucaz, *10-11* (20).
Liteanu Gh.: Zidărie raţională din cărămizi, *6* (18).
Locar M.: Expoziţia „Reconstrucţia Varşoviei", *8* (25).
Lucescu M., Popovici Ştefan, Gheorghiu Adrian: Sistematizarea Regiunii Hunedoara, *2* (10).
Maicu Horia: Despre proiectarea „Casei Scânteii", *1* (3).
Maicu Horia: Arhitectura Sovietică, *8* (10).
Maicu Horia: Arhitectura sovietică, Construcţiile înalte, *10-11* (9).
Marcus H.: Prezentare „Arhitectura i Stroitlstvo", 2 (1950), *1* (32).
Marcus H.: Prezentare „Arhitectura i Storitelstvo", 4-11 (1950), *3* (22).
Marcus H.: Institutul de Ftiziologie, *7* (1).
Mihăilescu A., Adler L., Solomon Z.: Arhitectura construcţiilor industriale în cursul primului plan cincinal stalinist, *5* (9).
Niculescu Sterie: Dispensarul policlinic din Târgu-Mureş, *10-11* (31).
Novac H.: Expoziţia China Nouă, *2* (33).
Popescu Negreanu Gh.: Un studiu asupra scărilor în construcţie, *9* (19).
Popovici Ştefan, Gheorghiu Adrian, Lucescu M.: Sistematizarea regiunii Hunedoara, *2* (10).
Rosenberg G.: Ziduri exterioare (Condiţiile igienice şi proprietăţile termotehnice), *2* (17).
Rosenberg G.: Calculul sobelor, *10-11* (34).
Salvanu V.: Determinarea condiţiilor de lumină şi însorire a clădirilor, *3* (18).
Saxone A.: Consideraţiuni termo-economice asupra zidurilor exterioare din cărămidă, *5* (24).
Saxone A.: Izolarea teraselor, *7* (22).
Sebastian S.: Institutul de proiectare a Construcţiilor (I.P.C.), *5* (20).
Smighelschi V.: Barăci-tip demontabile, *4* (23)
Smighelschi V.: Expoziţia de sfârşit de an a Şcoalei Medii de Arhitectură, *9* (23).
Solomon Z., Adler L.: Desvoltarea arhitecturii industriale în Uniunea Sovietică, *4* (16).
Solomon Z., Adler L., Mihăilescu A.: Arhitectura construcţiilor industriale în cursul primului plan cincinal stalinist, *5* (9).
Solomon Z., Adler L.: Reconstrucţia marilor uzine în perioada celui de al doilea şi al treilea plan cincinal stalinist al U.R.S.S., *6* (9).
Solomon Z., Adler L.: Arhitectura ansamblelor industriale în cel de al doilea şi al treilea plan cincinal stalinist, *7* (7).
Solomon Z., Adler L.: Problemele de arhitectură ale construcţiilor industriale sovietice de după război, *9* (10).
Solomon Z., Gane N. N.: Construcţiile lamelare în arhitectura industrială, *12* (16).
Sokolova Katalia: Marele constructor rus K. Rossi. *1* (28).
Stavrescu A.: Instalaţiile electrice dela „Casa Scânteii". *1* (23).
Stern H.: O realizare în vopsitoria cu culori de ulei *12* (20).
Arhitectura, *9* (1).
Clădirea cu multe etaje din Cartierul Zariadie (Moscova), *6* (23).
Complexul sportiv dela Poiana Stalin, *2* (1).
Construcţiile înalte şi Metropolitanul din Moscova, *7* (18).
Despre ansamblul arhitectural dela Mogoşoaia, *7* (14).
Expoziţia „Arhitectura populară în Hunedoara", *4* (3).
Mausoleul Gheorghi Dimitrov, *3* (10).
Monumente istorice, *1* (26).

INDICAȚIUNI PENTRU AUTORI

Redacția roagă autorii să țină seama, la întocmirea manuscriselor, de următoarele :

1. Subiectele trimise spre publicare să fie în strânsă legătură cu sarcinile concrete ale Planului Cincinal și ale Planului de Electrificare și să reflecte munca și realizările dela locul de producție, precum și însușirea experienței și tehnicei sovietice.

2. Tratarea subiectelor să fie făcută la un nivel științific și tehnic ridicat, cu consultarea literaturii sovietice de specialitate și într'un stil impersonal, clar, sobru și concis, evitându-se repetările inutile.

3. Se vor respecta regulile ortografice ale Academiei R.P.R., iar notațiile și termenii tehnici să fie în concordanță cu standardele în vigoare.

4. Expunerea să nu depășească 10—12 pagini dactilografiate.

5. Articolele să fie scrise la mașină, în dublu exemplar, pe o singură față a hârtiei, la două rânduri, cu o margine în stânga de 5 cm. iar corecturile, după dactilografiere, să fie executate cu cerneală, citeț, pe ambele exemplare trimise. In mod excepțional articolele vor putea fi scrise și de mână, însă numai cu cerneală, foarte citeț și tot pe o singură față a hârtiei.
Articolele să fie însoțite de un rezumat de aproximativ 10 rânduri.

6. Articolele să fie însoțite de desene, grafice și fotografii, iar numărul lor să fie cel strict necesar înțelegerii textului. Desenele să fie executate în tuș negru, pe hârtie de calc, respectându-se normele STAS. In cazul când, în mod excepțional, vor fi executate cu creionul, desenele să fie curate și clare. Indicațiile sau notațiile de pe desene vor fi scrise citeț. Fotografiile vor fi clare având dimensiunile de cel puțin 9×12 cm.

7. Formulele să fie scrise de mână, cu cerneală și foarte citeț. Indicii să fie scriși mai jos, iar exponenții mai sus: și unii și ceilalți, mai mici decât simbolurile.

8. Desenele, graficele și fotografiile trebue trimise odată cu articolul, dar nu lipite pe manuscris, ci separat, adăugându-se și o listă a lor, cuprinzând neapărat legendele respective.
Fiecare desen sau fotografie va purta un număr de ordine corespunzător cu cel menționat în text. In textul articolului se va arăta locul figurilor.

9. Tabelele care vor sintetiza rezultatele cercetărilor să fie explicite și să indice unitățile de măsură în care sunt alcătuite. Unitățile de măsură străine vor fi transformate în cele metrice. Titlurile rubricilor se vor scrie complect, fără prescurtări.
Conținutul tabelelor va fi scris cu cea mai mare atenție pentru a se evita strecurarea erorilor.

10. Autorii sunt obligați ca, la finele articolelor, să indice bibliografia utilizată. Această indicare se va face în modul următor:
Pentru tratate: numele autorului, titlul lucrării, localitatea și editura, anul apariției, volumul, pagina.
Pentru periodice: numele autorului, titlul revistei, n-rul, anul, pagina.

11. Toate articolele vor fi semnate de autor. Autorii vor indica totodată citeț: numele și pronumele complet, adresa, instituția unde lucrează și numerele de telefon (instituție sau domiciliu), spre a li se putea face comunicări în caz de nevoie.

12. Articolele care tratează rezultate de cercetări sau realizări vor purta viza instituției respective.

13. In cazul când li se trimit corecturile, autorii sunt obligați să le restitue în termen de maximum 24 ore, neadmițându-se nicio modificare față de manuscris.

14. Remunerarea articolelor și a desenelor se face potrivit tarifului în vigoare.

Abonați-vă

la

REVISTELE TEHNICE

PE ANUL 1952

Apar *Lunar*

• ARHITECTURĂ ȘI URBANISM
ELECTRICITATEA • HIDROTEHNICA •
• INDUSTRIA CONSTRUCȚIILOR ȘI A
MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII •
• METALURGIA • PETROL ȘI GAZE
REVISTA MINELOR • TEXTILE •
• REVISTA DE CHIMIE • REVISTA
PĂDURILOR, LEMNULUI ȘI HÂRTIEI •

ABONAMENTELE SE FAC

pentru BUCUREȘTI numai la

Centrul de Difuzare a Presei

Strada Constantin Mille, 14 • Telefon 5.28.90

pentru PROVINCIE la toate

Centrele raionale și regionale

din întreaga țară

Centrul Poligrafic Nr. 2. — Unitatea 10. — București. Comanda 11077

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Nr. 168026/946.